

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
18. (1083.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1319 ▲
1 amerikai dollár	2,9309 ▲
100 magyar forint	1,5137 ▼

Aktuális 2**Markó: gyorsul a decentralizáció**

Az RMDSZ meg tudott állapodni koalíciós partnerével, a Demokrata-Liberális Párttal (PD-L) egy, a magyar közösség számára és Magyarország számára is fontos célban, a decentralizáció felgyorsításában – jelentette ki Budapesten Markó Béla szövetségi elnök.

Gazdaság 6**A pillepalaktól a törvényszékig**

„Nem vagyok meggyőződve arról, hogy az állam a legjobb szerződést kötötte” – mondta az Új Magyar Szónak adott interjúban a verespataki aranykitermeléssel kapcsolatban Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter.

Társadalom 7**Tovább tombol a tél**

Hószünetre és energiakorlátozásra is sor kerülhet a rendkívüli hideg miatt, annak ellenére, hogy a következő napokban néhány fokkal enyhül a fagy. A tanügyminisztérium szerint ott, ahol nem tudják biztosítani az iskolák megfelelő fűtését, célszerűbb felfüggeszteni az oktatást.

Vezércikk 3**Politikai reneszánsz**

A romániai parlamenti pártok nagy politikai reneszánszában egyedül az RMDSZ nem vesz részt, és ezt tekinthetjük akár a stabilitás jegyének is, amelyet csak fokoz, hogy a miniszterség miatt felfüggesztett ügyvezetői elnökségbe a visszavonult egykori ügyvezető elnök tér vissza. ▶

Székedi Ferenc

Háziorvosok csőd szélén

A szakma aggályai szerint a képzelt beteg jelenséget táplálhatja a rendszer átszervezése**A háziorvosok úgy vélik, ha valóban az ellátott esetek száma szerint fizetik a jövőben az orvosokat, akkor jövedelmük jelentős részétől elesnek** Fotó: archív

Összeomolhat a háziorvosi rendszer, ha nem gondolja újra a működtetését a szaktárca – állítják a háziorvosok. Cseke Attila egészségügyi miniszter szerint, átszervezéssel növelni lehetne az ellátórendszer hatékonyságát. Cseke azt is szeretné elérni, hogy a jövőben a sürgősségi ellátás terheit a háziorvosok csökkentsék: csak az forduljon az ügyelethez, aki tényleg kórházi ellátásra szorul. A változtatás negatívuma lehet, hogy egyre több „képzelt beteg”, pontosabban „álbeavatkozás” kerülhet finanszírozásra. **7. oldal ▶**

Sem prémium, sem béremelés**ÜMSZ**

▶ Idén már nem jár sem prémium, sem tizenharmadik fizetés a közalkalmazottaknak a még érvényben lévő kollektív munkaszerződések lejártá után. Ezt Mihai Șeitan munkaügyi miniszter közölte a hétfői esti kormányülés után, melyen elfogadták az egységes bértábla alkalmazásáról szóló sürgősségi rendeletet. A tárca vezetője hangsúlyozta: a jogszabály értelmében valamennyi alkalmazott megőrzi a 2009. decemberében kapott fizetését. Igaz, a bérek idén nem is emelkedhetnek, kivéve a 705 lej alatti javadalmazásokat. „A minimálbérnél nagyobb fizetéseket befagyasztjuk” – mondta Șeitan. **6. oldal ▶**

Minden napra egy kisiklás

▶ Rájár a rúd a CFR-re Hargita megyében, miután két nap leforgása alatt kétszer siklott ki ugyanazon az útszakaszon egy

szerelvény. Tegnap a Csíkszentdomokosról Brassó felé tartó személyvonat Csíkszentsimon határában siklott ki. **7. oldal ▶**

A hétfői baleset helyszínétől pár kilométerre történt az újabb Fotó: Darvas Beáta**Maros: elásták a csatabárdot?****Antal Erika**

▶ Tizenkilenc igazgatói és huszonhárom aligazgatói tisztséget kapott az RMDSZ a Demokrata-Liberális Párttal (PD-L) kötött Maros megyei egyezség alapján. Az intézmények élére kerülő személyekről ezután döntenek, Kelemen Attila megyei RMDSZ-elnök szerint első szempont a szakmai megbízhatóság lesz. Eddig Kovászna, Bihar, Temes és Arad megyében sikerült aláírni a protokollumot, a hátramaradt közül feszültebb helyzet alakult ki Hargita, Kolozs és Szatmár megyében. A hét elején a Szövetség Allandó Tanácsa (SZÁT) Haschi Andrászt jelölte mezőgazdasági államtitkári tisztségre. **3. oldal ▶**

Röviden

Hunyadiaknak ünnepelnek a háromszékiek

Az RMDSZ Hunyad megyei szervezete szombaton tartja fennállásának huszadik évfordulóját. Az ünnepi rendezvényre Winkler Gyula megyei elnök meghívta a székely testvérmegye, Háromszék küldött-ségét. „Az ünnep akkor lesz teljes, ha születésnapunkon barátainkat is vendégül láthatjuk. Úgy hiszem, a közös ünnepelés is erősíti, mélyíti kapcsolatainkat” – áll a Tamás Sándor tanácselnöknek és Antal Árpád András polgármesternek címzett meghívóban. A Hunyad megyei magyarok és a háromszékiek közötti együttműködés egy éves múltra tekint vissza és hamarosan írásos megállapodás formáját ölti a háromszéki önkormányzat és a Hunyad megyei magyar szervezetek között.

Kilépett az MDF-ből Boross Péter

Kilépett a Magyar Demokrata Fórumból Boross Péter volt miniszterelnök. Mint mondta, aki valamennyire tájékozott az utóbbi időben tanúsított magatartásával kapcsolatban, az sejtheti, most mi váltotta ki belőle, hogy a jövőben még passzív tag sem kíván lenni az MDF-ben. „Tavaly júniusban megszakítottam a kapcsolatot az MDF különböző vezető testületeivel, és most, az események tükrében írtam egy magánlevelet az elnökségnek, amelyben valóban azt közöltem, hogy kilépek az MDF-ből” – fogalmazott a politikus. Herényi Károly, a Magyar Televízió Ma Reggel című műsorában azonban úgy fogalmazott „a nyitás politikája, az SZDSZ közeledése okozhatta azt, hogy Boross Péter kilépett a pártból”. Boross a jövőben csupán „figyelő öregúr” szeretne lenni, életkora miatt nem tervezi a napi politikában való részvételét.

Közösen koszorúzott Berlinben a német és az izraeli államfő

Közösen koszorúzták meg tegnap Berlinben az izraeli és a német államfő azt az emlékhelyet, amelyet a náci haláltáborokba deportáltak berlini zsidók emlékére hoztak létre. A két ország közötti megbékélés jeleként Simon Peresz és Horst Köhler együtt kereste fel a grunewaldi pályaudvar 17. vágánya melletti emlékhelyt. 1941-től a háború végéig Berlinből mintegy ötven ezer zsidót deportáltak. Egyedül az auschwitzzi „halálgyárba” a pályaudvar 17. vágányáról 35 szerelvény indult összesen 17 ezer zsidóval. A deportáltak közül több ezret tett ki a gyermekek száma.

Moszkva bírálja az ukrán nacionalista vezető kitüntetését

Oroszország tegnap élesen bírálta, hogy Viktor Jusczenko ukrán elnök posztumusz kitüntetésben részesítette a történészek által a náciakkal való együttműködéssel vádolt ukrán nacionalista vezetőt, Szepean Banderát. „A Banderát Ukrajna hőisének nyilvánító rendelet olyannyira gyűlöletes esemény, hogy csak negatív reakciót vált ki, főként Ukrajnában” – áll az orosz külügyminisztérium közleményében. A krími Szevasztopol városi tanácsa (önkormányzata) tegnap bírálta a leköszönő ukrán elnököt, amiért „fasiszták bűntársait minősíti hőskönné”.

Haiti: hatékonyabbá válik a segélynyújtás

Hatékonyabbá válik a segítségnyújtás Haitin, miután tegnap megkezdte működését a közös műveleti központ, amely összehangolja a humanitárius ügynökségek, a békefenntartók és az amerikai katonaság tevékenységét a földrengés következményeinek felszámolásában – jelentette be Genfben az ENSZ humanitárius segélynyújtást koordináló hivatala. Az iroda szóvivője, Elisabeth Byrs ugyanakkor árnyalta is az elért haladás mértékét, amikor emlékeztetett, hogy „rengeteg még a tennivaló”.

Markó: gyorsul a decentralizáció

Hírösszefoglaló

► Az RMDSZ meg tudott állapodni koalíciós partnerével, a Demokrata-Liberális Párttal (PD-L) egy, a magyar közösség és Magyarország számára is fontos célban, a decentralizáció felgyorsításában – jelentette ki Budapesten Markó Béla szövetségi elnök, aki Kelemen Hunorral tartott tegnap sajtótájékoztatót a magyar fővárosban. A politikus szerint a megyei és a helyi önkormányzatok erősítése azt is jelenti, hogy létrehozhatják a helyi rendőrség intézményét, amelyet az önkormányzatoknak rendelnek alá. Tájékoztatója szerint a decentralizációs terv az oktatási és az egészségügyi intézményekre is vonatkozik. „A kormányzattól a hatáskörökkel együtt a szükséges költségvetési kereteket is meg kell kapniuk az önkormányzatoknak” – mutatott rá.

Markó Béla szerint a megyei és a települési önkormányzatok erősítése a romániai magyaroknak különösen lényeges. Hangsúlyozta: „Egy magyar közösség helyben lehet erős. Nekünk még talán nagyobb érdekünk, mint a többségnek, hogy minél több hatáskör legyen a kezükben.” Az Emil Boc miniszterelnökkel és a PD-L-vel kötött koalíciós megállapodásról szólva Markó Béla azt mondta, „az erdélyi magyarok érdeke, hogy a kormányzati szerepet vállaljuk egy egyáltalán nem könnyű időszakban”. Hozzátette, hogy több kérdés, köztük a kisebbségi törvény vitájának újbóli elindítása és a törvény elfogadása „nyilván nem lesz könnyű”.

Kelemen Hunor kulturális miniszter úgy fogalmazott,

Kelemen: nem engedélyezem a Gușă-szobrot

„Miniszteri mandátumom alatt kizárt, hogy a művelődési tárca engedélyezze a Gușă-szobor felállítását Marosvásárhelyen” – nyilatkozta kérdésre válaszolva Kelemen Hunor. A művelődési miniszter elmondta, tárcájához tartozik a szobrok engedélyezése. Tájékoztatója szerint az 1989-es temesvári forradalom ellen kirendelt tábornok, Ștefan Gușă szobrával kapcsolatban még nem érkezett a minisztériumhoz kérelem.

„mentálisváltást jelent a román társadalom és a román politika szintjén, hogy 20 évvel a rendszerváltás után a kulturális tárcát magyar politikus vezetheti”. Szerinte 2010 mindenképpen átmeneti időszakra tekinthető a kormányzás szempontjából, mivel „a költségvetést készen kaptuk”. Ennek el-

lenére 2011-re és 2012-re szeretnék előkészíteni néhány fontos programot. Olyan ösztönzőrendszert kívánnak kidolgozni, amelynek segítségével támogatást kaphatnak a kortárs művészek, továbbá örökségvédelmi kódex elkészítését tervezik a kulturális örökség védelméért. ◀

Kelemen Hunor és Markó Béla Budapesten tartott sajtótájékoztatót Fotó: MTI

Hulladékként bánnak a romákkal Romániában?

Hírösszefoglaló

► A roma lakosság kényszerki-lakoltatásának befejezésére szólította fel igen éles hangvételű, tegnap Londonban közzétett jelentésében a román hatóságokat az Amnesty International. A világ legnagyobb emberi jogi szervezetének 12 oldalas, fotókkal és esettanulmánnyal illusztrált jelentése szerint – amely a Hulladékként bánnak velük címet viseli – Románia-szerte roma családokat lakoltatnak ki erőszakkal otthonaikból, akarattuk ellenére, rendszerint megfelelő előzetes konzultáció, értesítés és megfelelő másik lakás felkínálása nélkül.

Az AI szerint ez állandósítja a faji elkülönítést, és ellentétes Románia nemzetközi kötelezettségvállalásaival. A jelentés szerint a 2,2 milliós romániai roma lakosságot széles körű diszkrimináció sújtja a köztisztviselők és a társadalom egészé részéről egyaránt.

Ennek következménye, hogy a 75 százalékot is elérheti a szegénységben élők aránya a roma lakosságon belül, jöllehet a szegények aránya a teljes román társa-

dalomban 24 százalékos, a legnagyobb kisebbséget alkotó romániai magyarságon belül pedig 20 százalékos – áll az Amnesty International elemzésében. A szervezet szerint amikor a romák megpróbálják felhívni a figyelmet az őket sújtó megkülönböztetésre, gyakran egyszerűen meg sem hallgatják őket. Azokban az esetekben, amikor a hatóságok fel is ajánlanak másik lakást, ezek gyakran „igen kétes környezetben” épültek, és nincs bennük víz, villany és fűtés.

Az utóbbi években a kényszerki-lakoltatott romákat sokszor hulladéklerakók, szennyvízkezelő üzemek vagy külvárosi ipartelepek tőzszomszédságába telepítették át. Az Amnesty International állásfoglalásában felszólítja a román hatóságokat, hogy haladéktalanul kezdjék meg az évek óta ilyen veszélyes körülmények között élők elköltöztetését ezekről a helyekről. A jelentéshez mellékelte egyik fotón kisgyerekek játszanak egy fémkerítés mellett, amelyen román és magyar nyelvű tábla figyelmeztet fertőzésveszélyre. ◀

EP: lobbiznak Verespatakéért

Cs. P. T.

► „Őszintén sajnálom, hogy egyes jelek szerint a román Nemzeti Liberális Párt is megváltoztatni látszik véleményét a verespataki bányakitermelés ügyében” – jelentette ki tegnap Tőkés László Brüsszelben az Európa Válgák a fenntartható és felelősségteljes bányászat zászlóvivő-jévé című szemináriumon. Az európai parlamenti képviselő arra utalt, hogy rendezvényt a liberális Adina Vălean képviselő szervezte a Verespatakra befektető kanadai-román vállalkozás, a Rosia Montana Gold Corporation támogatásával. A szemináriumra az EP-képviselők közül kizárólag az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság (Industry, Research and Energy – ITRE) tagjai kaptak meghívást, előadói az Európai Bizottság vállalkozási és bányászati ügyekben illetékes tisztségviselői, az RMGC vezetői, illetve két Fehér megyei település (Verespatak és Topánfalva) polgármesterei voltak. Utóbbiak természetesen a beruházás mellett szálltak síkra felszólalásaikban. Az utolsóként szót kapó Tőkés László megállapította: a szeminárium „az RMGC lobbitanácskozása és pro-

WHO: nem áljárvány terjed

MTI

► Az újinfluenza világjárvány fogalma körüli ellentmondásokat, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) túlzónak bizonyult jósatait fessegettek tegnap az Európa Tanács (ET) strasbourg-i székházában tartott nyilvános meghallgatáson – anélkül, hogy érzékelhetően közeledtek volna az eltérő álláspontok. Az ET parlamenti közgyűlésének társadalmi ügyekkel foglalkozó bizottsága által szervezett rendezvényt azok a parlamenti képviselők kezdeményezték, akik szerint az újinfluenza nem valószínűsített pandémia, hanem „áljárvány”, amelyet a gyógyszeripari lobbis a veszély elűzésével erőltetett a világra, nagy mennyiségű oltóanyag eladása érdekében. A meghallgatáson jelen volt Fukuda Keidzsi, a WHO főigazgató-helyettese, az európai gyógyszeripar képviselői, valamint több szakértő. Fukuda határozottan cáfolta a gyógyszeripari laboratóriumok részéről történt nyomásgyakorlás vádját. Politikai szinten először Wolfgang Wodarg német szociáldemokrata képviselő vetette fel a témát, aki eddig az ET-ben az egészségügyi albizottság vezetője volt. Úgy vélekedik: a 2005-2006-os madárinfluenza kampány, majd a mostani kampány, amely „sertésinfluenza” néven indult, sokat ártott a nagy nemzetközi egészségügyi intézmények tekintélyének. Fukuda a hozzá intézett kérdésre válaszolva úgy definiálta a világjárványt, hogy abban csak a fertőzés elterjedése jelenti a mércét, a járvánnyal járó halálesetek száma nem. Többen emlékeztettek arra, hogy a WHO hatalmas számú halottat jósolt a H1N1 influenzajárvány következményeként. Az ET-ben azt tervezik, hogy jelentéstervezetet készítenek a témában, amit a nyáron vagy ősszel a parlamenti közgyűlés plenáris napirendjére terjeszhetnek. ◀

Többszólamúság, azonos hangon?

Politikai elemzők szerint megtörni látszik a Demokrata Liberális Párt belső egysége, szolidaritása, vagy még inkább: egyszólamúsága.

Bogdán Tibor

► Az utóbbi időben a nagyobbik kormánypárt, a Demokrata-Liberális Párt több vezető politikusa is kifogásolta a tömörülés elnöke, Emil Boc kormányfő által kialakított politikai irányvonalat, és sürgős változtatásokat követelt mind a politikai alakulat vezetésére, mind pedig stratégiai irányvonalára tekintetében.

Csoport kontra klikk

A hatalmi belvillongások röviddel azt követően kezdődtek, hogy a demokrata-liberálisok megnyerték a 2008. évi parlamenti és a tavalyi elnökválasztásokat. A lázadók a párt hangadó és Traian Băsescu államfőhöz közel álló értelmiségijeik közül kerülnek ki. Nemrégiben Cristian Preda és Sever Voinescu, valamint Monica Macovei sürgette a változásokat – a káderpolitikában is. A belső ellenzék alkotó csoport voltaképpen egy másik csoporttal veszi fel a harcot: azt kifogásolja, hogy a pártot egy szűk körű klikk uralja, és tagjai alig titkolják, hogy a Boc-kormány néhány tagjára, Vasile Blaga belügyminiszterre, Adrian Videanura, a gazdasági és a közle-

kedési tárca vezetőjére Radu Berceanura gondolnak. Sokan ezért úgy vélik, hogy ismét kiújult a paloták – az elnöki és a kormánypalota – harca, és ezúttal nem egy pártszövetségen, hanem egy párton belül. Cristian Preda például név szerint is felelősé tette a miniszterelnököt, azért, amiért Honorius Prigoanát nevesítették a tömörülés jelöltjeként az 1. számú választási körzetben.

Ezt a feltételezést látszik alátámasztani a párt egyik vezető politikusaként számon tartott Theodor Stoiljan kezdeményezése is, miszerint a kormányfunkciókat betöltő demokrata-liberális politikusok nem kaphatnának pártvezetői tisztséget is. Ezzel nyilvánvalóan a tömörülés kormánytagjainak hatalmát korlátozná.

Mások meggyőződése, hogy nem „palotaközi háborúról” van szó, a küzdelem a párt értelmiségi tagjai, illetve a pártoligarchák között folyik, jöllehet a szembenálló táborok vezéregyéniségei ez esetben is ugyanazok.

Egységbontás, diverzió

Bizonyos jelek azonban arra utalnak, hogy „Băsescu értelmiségeinek” tábora sem

egységes. Cristian Preda például az államfőhöz igencsak közel álló Elena Udrea idegenforgalmi minisztert is támadta, hangsúlyozva: nem híve az olyanfajta politikai karriereknek, mint amelyet a szöke eminenciás futott be, és akik „mondén körökből” kerültek a politika világába.

A párt – eddig legalábbis látszólag megvolt – egységét bontaná meg a demokrata-liberálisok ideológusának tartott Valeriu Stoica, a Nemzeti Liberális Párt egykori elnöke is, aki szerint a tömörülés doktrinális szempontból három nagy csoportra kellene tagolni: a demokraták, a liberálisok és a konzervatívok frakciójára.

Mindez érzékenyen érintette a demokrata liberális vezetőket „régis szárnyát”, amely megpróbált nyomást gyakorolni a Băsescuhoz közelálló csoportra, felröppentve egye-

bek között a hírt, miszerint Blaga megpályázná Boc pártelnöki tisztségét. Ennek nyilván nem kevés szerepe volt abban, hogy a Băsescu-szárny a tömörülés Politikai Irodájának ülésén a február-ra tervezett pártkongresszus elhalasztása mellett döntött. Egyes források szerint az sem kizárt, hogy a csúcsovezetés összejövetelét csak 2011-ben tartanák meg. A halasztás híveinek indoklása szerint a kongresszus korábbi összehívása a kormányzást is veszélyeztető belső konfliktusokhoz vezethetne.

Új jelkép, más név, változó doktrína

A Demokrata-Liberális Párton belüli ellentétek elsimításának egyáltalán nem használt a két, „Băsescu-közeli értelmiségi politikus”, Cristian Preda és Monica

Macovei közös elképzelése, amelynek megfelelően a tömörülés belső reformprogramjának megvalósítása során felszámolnák a nepotizmus gyakorlatát és a pártoligarchiát, illetve beindítanák a doktrinális letisztulás folyamatát. A bejelentés röviddel azt követően hangzott el, hogy ellenlábasaik Honorius Prigoanát javasolták az 1. számú választókerület képviselőjelöltjeként.

A doktrinális megújítást feltehetően azért tartják szükségesnek, mert az eredetileg középbal fogantatású, majd Traian Băsescu kezdeményezésére a jobboldali Európai Néppárt családjához felzárkózó Demokrata Liberális Párt eszmeileg még nem egészen letisztult, csak formálisan vált jobboldali tömörüléssé, miközben megőrizte számos balos vonását. Ezért aztán a megújít-

Cristian Preda, Monica Macovei és Sever Voinescu. A szárnyait próbáló reformszárny?

tás olyan részletkérdésekre is kiterjed, mint a párt szimbóluma. Sever Voinescu szerint a róza a szocialista és a szociáldemokrata tömörülések jelképe. Ugyanakkor névváltoztatást is sürget, úgy értékelve, hogy a Demokrata Liberális Pártnak a Néppárt nevet kellene felvennie. Mindez jobban kifejezné a tömörülés politikai identitását – véli. Voinescu elképzelésének sikerét nem kis mértékben szavatolja az a körülmény, hogy azazal egyetért Vasile Blaga is.

Az „identitás erősítő intézkedések” megvitatására a párton belül létrehozzák az Alapszabályzat-módosító Bizottságot. A 21 tagot számláló testület megalakításáról várhatóan a párt Igazgató Kollégiumának szombati, brassói ülésén döntenek majd.

A belső feszültségek egyre hangsúlyosabb és a külső szemlélő számára is mind nyilvánvalóbb jelentkezése ellenére a párt vezető politikusai tagadják a konfliktusok létezését és legfeljebb annyit hajlandóak elismerni, hogy a nézeteltéréseknek tekintett surlódások csupán a belső pártdemokrácia bizonyítékai.

Elképzelhető, hogy igazuk van. Ameddig ugyanis a párton belül kétségkívül létező érdekcsoportok mindegyike Traian Băsescu szavára hallgat, addig valóban legfeljebb azonos hangon fölcsendülő többszólamúságról beszélhetünk. ◀

Piszkos pénzek politikája

Két mondás, amely egybecseng: a politika a legpiszkosabb dolog a világon; a pénznek nincs szaga. Németországban a pártpénzek botrányaitól búzlik a politika.

Gyulay Zoltán

► Németországban a pártfinanszírozási botrányok csöppet sem új keletűek. A jelenleg kormányon lévő két (ha úgy tetszik: három) politikai tömörülés, a CDU és a CSU, valamint az FDP már mind kénytelen volt, legalább egyszer számot adni kétes pénzügyeiről. Mindez azért időszerű, mert a hatalomból már az előző választásokon kikerült Zöldek heves támadást indítottak a kormányba 12 év után visszakerült liberálisok ellen. (Az FDP 1949 és 1956, 1961 és 1966, valamint 1982 és 1998 között volt a keresztény pártok koalíciós partnere, 1969 és 1982 között pedig a szociáldemokratákkal közösen kormányzott.)

„Legális adományok”

A támadás lényege: a forgalmi adó csökkentése a szállodaiiparban nem egyéb, mint

„vegyszeres klientúrapolitika” (Volker Beck, a Zöldek frakcióvezetője). Azaz a hozzáadottérték-adó (tva) a gazdaságélénkítő intézkedéscsomag részeként január 1-jével 19-ről 7 százalékra csökkent ebben a szolgáltatási ágban. A hivatalos indoklás szerint azért, mert enélkül 100 ezer hotelalkalmazott munkahelye, állása kerülne veszélybe. Az ellenzék vádjá viszont azon alapszik, hogy a liberálisok 2008 óta 1,1 millió euró adományban részesültek a düsseldorfi Sunstantia AG-tól. A CSU pedig 2008 szeptemberében összesen 820 ezer eurós adomány segítségével jutott be a bajor törvényhozásba. Ezek a hozzájárulások August von Finck báró cégbirodalmától érkeztek – a Mövenpick szállodalánc társtulajdonosától; a pártok a pénzt szabályosan el is könyvelték.

Sabine Leutheusser-Schnarrenberger szövetségi

igazságügyi miniszter (FDP) azt állítja: a szállodaiipar szereplőitől kapott milliós tételek a pártja számára juttatott „legális adományok”. Az pedig, hogy a liberálisok „megvásárolhatók” volnának, egyenesen „abszurd”. A szállodaiipar hozzáadottérték-adójának csökkentésére vonatkozó elképzelés már 2005-ben is szerepelt az FDP választási programjában, tehát „az adományok és a konkrét tervek közt nincs összefüggés”. Éppen ezért nincs is „ok az adományok visszafizetésére” – jelentette ki a miniszter-asszony, aki azt is hozzátette: az ilyen juttatások gyakorlata a legmesszebbmenőkig átlátható; „egyenesen a demokrácia átláthatóságához tartozik”.

Holt lelkek

A liberálisok részéről ezzel akár el is intézhetnék a dolgot (már amennyiben egy politikus – bármely politikus – feltétel nélkül az igazságszólás bajnoka), ha az ugyancsak megszólított CSU egyszer, (vagy legalább egyszer) már meg nem égette volna magát.

Éppen mostanában folyik per az augsburgi bíróságon Karlheinz Schreiber korábbi fegyverlobbista ellen, aki az 1990-es években mintegy 1,4 millió nyugatnémet márkával (alig 3 millió lej) támogatta a keresztényszocialistákat. A hajdan bőkezű üzletember a vádlottak padján szabadkozott ugyan („nem akarom a szerepemet alábecsülni”), a tárgyalás során azonban kiderült, hogy a CDU bajor „kisöcske”, a CSU már korántsem volt annyira szabályszertű, mint az FDP, és – úgymond – külön kasszát vezetett az így befolyt pénzügyekről.

Kiderült: az adományokat részben a CSU időközben elhunyt kincstárnokának, Franz Josef Danneckernek készpénzben adták át; tetemes hányada pedig svájci bankszámlákra került – közölte Schreiber, vallomását arra alapozva, hogy az ugyancsak elhunyt Franz Josef Strauß pártelnök, egyzersmind bajor miniszterelnök nemegyszer a jelenlétében beszélt róla. Azt is így tudta meg, hogy a módszer már az 1980-as évek elején is működött, és az adományokat az újságok gyászje-

lentéseiben szereplő elhunytak nevében „zsilipelték át” a pártkasszába. Tisztára, mint Gogol Holt lelkejében. És állítólag nincs az a pártelnök, legyen bár élő, avagy már halott, aki meg ne égette volna magát.

Kohl bukása

Ráadásul ez a megállapítás nemcsak az FDP-re és a CSU-ra vonatkozatható. Talán sokan emlékeznek még rá, hogy a „német egészség kancellárja”, a berlini fal lebontását személyes győzelemként is (tegyük hozzá, teljes joggal) megélő Helmut Kohlnek 1999-ben távoznia kellett a CDU listájának éléről, jöllehet már ellenzéki szerepben, átadva a helyet a később önmagát történelmi személyiséggé, a világ legbefolyosabb politikusává kinövő Angela Merkelnek. Méghozzá

A Stasi tudott a kenőpénzekről

A keletnémet titkosrendőrség, a Stasi már évekkel a bonni hatóságok előtt értesült a Flick-konzern által megvesztegetett nyugatnémet politikusokról. A besúgó a cégcsoport egykori lobbistája, a 69 éves CDU-tag Adolf Kanter volt, aki ellen kémkedés vádjával eljárás indult a koblenzi tartományi legfelsőbb bíróságon.

Lap-top

A nap címe. Tănăsescu – FMI: A nyugdíjrendszer már nem sokáig bírja. *Adevărul.*

Magyarázat. Az *Adevărul* nagyinterjújában a volt szocialista pénzügyminiszter reformokat sürget. A kilátások a nyugdíjasok számára aggasztóak. Az 54 éves szakember tagja a Nemzetközi Valutaalapnak, amely jelenleg a román kormánnyal tárgyal.

Rózsza – alma. Hogy milyen mélyre hatolnak a reformkezdeményezések a PD-L-ben, jelzi, hogy emblémát is akarnak változtatni. A *Gândul* szerint Cristian Preda, a volt (szimpla, de elszánt) liberális javasolja: vegyék ki a párt jelvényéből a rózsát, hiszen az szocialista jelkép, és helyettesítsék egy almával. Nos, az egy szál rózsza valóban maradvány abból az időből, amikor a PD-nek még baloldali vágyálmái voltak, másfelől az „alma” nagyon jól kifejezi a társaság élejáróinak képességeit. Predának különben a párt elnevezése ellen nincs kifogása, maradhat a demokrata is, a liberális is; ám egy régi motoros, Vasile Blaga most rálicitált a reformra, és kijelentette, jó lenne a PD-L-t Néppártnak nevezni. Megfontolandó – a rózsza levétele után – a Konzervatív Néppárt is.

Új seprűtörvény. Ami nálunk Erdélyben évszázados hagyomány, most Bukarestben törvény lehet. Ne firtassuk rosszmájúan, hogy és akkor mi van, ha törvény, inkább örüljünk (érintettként persze módjával): a fővárosi tanács előírást készített elő – és az már csak Sorin Oprescu főpolgármester kézjegyre vár –, amelynek értelmében a lakosoknak minden szombaton tisztára kell seperniük a járdát a házuk előtt. A bünti elérheti az ezer lejt is. Reméljük, nem csupán a seprűipar valamelyik királyának bizniszéről van szó.

A nap állírá. Kiderült, hogy 2004-ben szegény Stolot ugyanazok a felbérelt paranormálisok rontották/betegítették meg, akik öt évre rá a szegény Bunkóból csináltak gyagyát – a rejtély már csak az, hogy miért nem sírt a volt, a jelenlegi és a leendő elnök, amikor utóbbi elvesztette a választásokat.

Minden napra egy mondás

„A legrosszabb nem az, ha elmegy az eszed, a legrosszabb az, ha minden egyebet elveszítesz, és az eszed megmarad.” G. K. Chesterton

Veszélytelen emberek

Nekünk is van nagypapánk persze, csak valahonnan meg kell érkeznie – mondták. A nagy ismeretlenből? A titkok és rejtelmek mesés világából? Annyi biztos, hogy jól öltözött, illatos, választékos, frissen borotvált nagypapa lesz, sármos felmenő – folytatták a nagy mesélők.

Mi pedig hitetlenkedtünk tovább nagypapa körül: biztos, hogy nem olyan hűvös és kímért, mint az úr egy másodosztályú bécsi kávéházban, aki félreérthetetlenül átszólt társaságunkhoz, amikor a kilencvenes évek elején még vízummal mentünk rokont temetni: csöppet halkabban, vagy önök nem a monarchia emberei?

Azt is mondták, meglátjuk, a papa majd kézen fog, vezet, és meséli majd a történetet. Elmeséli élete fontosabb korszakait.

Mondjuk, Strauss bácsitól erre felé elmeséli mind. És nem fog kélni, mert ha kézne felet vagy évszázadot, akkor ő is olyan ellenszenves és anakronisztikus lenne, mint türelmetlen bécsi emberünk: ő, önök is Európa gyermekei? Hazajövet belém állt a nyava, hogy magyar-

Lokodi Imre

Rajongás

Horváth István

Államelvek

Hogy a köztársasági alkotmányt ne keverjük össze (mint közönségesen történik) a demokratikussal: a következőt kell megjegyezni: Az állam – civitas – formáit kétféleképpen lehet fölosztani. Vagy a személyek különbsége szerint, akik a legfelsőbb államhatalom birtokában vannak. Vagy azon mód szerint, ahogyan az államfő – akárki legyen is – a népet kormányozza.

Az elsőnek neve tulajdonképpen: az uralom formája: forma imperii. Ilyen csak három lehetséges. Vagy csak egy ember bírja az uralkodói hatalmat, vagy néhányan egymással szövetkezve, vagy mindannyian együtt, akik a polgári társadalmat alkotják. Autokrácia, arisztokrácia és demokrácia. Fejedelmi uralom, nemesi uralom és népuralom.

A második az uralkodás formája: forma regiminis. Ez azt a módot illeti, ahogyan az állam teljhatalmát használja; ez pedig az alkotmányon alapul, az általános akarat azon aktusán, ami által a tömeg néppé lesz. Ebben a vonatkozásban az uralkodás vagy köztársasági, vagy despotikus.

A republikanizmus az az államelv, amely a végrehajtó hatalmat (a kormányt) a törvényhozótól elkülöníti. A despotizmus: ahol az állam önhatalmúlag hajt végre törvényeket, amelyeket ő maga hozott. (...)

A három államforma között a demokrácia a szónak tulajdonképpen értelmében szükségképp despotizmus. Mert olyan végrehajtó hatalmat alapít, ahol az összesség határoz az egyes fölött, és így az egyes ellen is, aki persze maga nem járul hozzá. Tehát az összesség határoz, amely mégsem összesség.

Immanuel Kant: *Az örök béke.* Fordította Babits Mihály

SZELLEMLIDÉZÉS

Digitális csalódás

Az ember csak üldögél a munkahelyén, mondjuk egy közintézmény kölcsönzőjében, amely eszméket és ötleteket, hírlapokat és olvasmányokat kölcsönöz, információkat halmoz a polcokon, és bejön a fogyasztó (nem a fagyasztó, bár most éppen narancsos rejtjel divatos a meteóban), akivel illik beszélgetni. Miről is szóljon az értesülések cseréje, ha nem arról, hogy bezzeg neki.

Ezúttal a bezzeg egy jóvaló nyugalmazott rendőr volt, aki felcsapott műlthamisítónak (már elég régen), méghozzá hivatásosnak, és egyre másra ontotta cikkeket, majd egész könyveket ökredezett, amelyekben nagy-nagy részletességgel leábrázolta, miként kegyetlenkedtek a magyarok a románokkal Burebistától Szárazajtáig. (Soha nem fordítva.) Eme halhatatlan művéért, amelyeket számos, magára valamiképp se adó könyvtár megvásárolt vagy ajándékba kapott a megyei tanácsok magyarügyi osztályától, már a rendszerváltás után az erdélyi pártmegyékben, jelentős támogatást is felszedett, míg más arra érdemesebb munkák, például a görgénysóaknai parasztok téli csirizelési szokásai, semmilyen támogatásra nem érdemesítettek.

Az olvasó, aki informáltabb, mint a könyvtáros, ez már csak természetes, elárulta, hogy az érdemdús szerző, a nyugalmazott (rothadó ínyű policáj, miként őt elviselhetetlen büze miatt a könyvtárak szagérzékeny dolgozói neveztek) meghalt. Passed away, ahogyan az amerikaiak euthanáziasan ejtik a nem levest. És mikor szenderült jobblétre, kérdezte a könyvek tárnokmestere. Ő azt nem tudja, válaszolta a másik, de biztosan fennakadt a világhálón.

Hát nem, nincs fönn. Hasztalan kereste, kutatta, facsargatta-csavargatta agyából a különböző kulcsszavakat (decedat, regretatul, un ultim omagiu, trecut în nefiunță, amely kifejezések a befejezés szinonimái románul) és nyaggatta a keresett nevet a gugliban legalább ötvenféle kontextusban – semmi sem működött. Az a lap, amelynek oldalait egykor naponta telegyűlölte szebbnél szebb álságos vádakkal és hamis bizonyítékokkal (felcímként pedig odaírta: Honnan ennyi gyűlölet!?) nem tart fönn elektronikus archívumot cikkeiből.

Ma már tudom, részben tisztasági, részben kegyeleti okból. Mintha sejtették volna, hogy sokan, akárcsak e sorok írója, azért kíváncsiak a pontos dátumra, mert saját szemükkel kívánnak örövendezni a nagy ellenség elmúlásán (ami kegyeletstörtéti ókori gesztus), míg másfelől a kihunyt szerző agyament blódségeit maga az elmeköztisztasági hatóság küldte szemétre, ahová a milipolicáj bácsi egész életműve való.

Következésképpen, ami nincs a guglin, **Sebestyén Mihály** azt nem is érdemes keresni.

Sebestyén Mihály

zom meg hétszázalékos nagynénimnek, mit jelentenek a vadonatúj szavak, mert hát nagyon is helyálló nénikénk megállapítása: erősen gazdagszik a szókincsünk, az ember nem is érti egyik napról a másikra, mit mondanak neki. Mondtuk: mert mindent a nevének kell nevezni, olyan szavakat kell kiejteni, azért.

Nem olyan nyelv lesz ezután, mondtuk a nagynénimnek, amit ti pörgettetek a székely fonóban. Bár nehéz lesz megértened, de majd megtanulod lassan, mi fán terem az Európai Unió kommunikációs nyelvazete. Olyan szavakat fogunk mondani, hogy eurorealizmus, szolidaritás, szubsidiaritás, szóval nem lesz könnyű.

Igaz is, az EU egyik legfontosabb európai értéknek a szolidaritást tekint. Ezért túl sem élénk, ha nem melegítenék fel a tegnapi levest. Olvassuk a lapokból: az EU 2010-et a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évének tekint. Az év programjában szerepel egyebek mellett egy találkozó májusban, amelyre a különböző európai országokban szegénységben élő polgárok részvételével ke-

rül sor, októberben pedig kerekasztal-beszélgetés várja az érdeklődőket. Mondja meg valaki, nem ígértes? Először is alig várjuk, hogy lássuk, halljuk, a jól öltözött, illatos, sármos Európa szegényebb gyermekei hogyan fognak festeni a kerekasztal mellett, névzven a csillárok valószerűtlen fényét. Milyen nyelvezettel beszélgetnek el valamelyik nagyvilági szálló pompás állófogadásán. Gondoljuk, ott lesznek a kelet-európai aluljárók emberei is, akik mind-mind nagyszerű kommunikációs tehetséggel, mind-mind magas fokú szociológiai tanulmánnyal készen szállnak le a vonatról, repülőről, limuzinból, Európának ők fogják megmondani a tutit. És mondanunk sem kell, előre izgulunk, mi lesz, ha a májusra gönceikből levetkőzött embereket bőrféjű nációk, mindenféle idegengyűlölők fogják szívélyesen fogadni a tereken? Vagy valamiféle forogatókönyv szerint a sötétség leple alatt vezetnek fürdőszobára, egyszeri-kétszeri jóllakásra a kiéhezettek társadalmát? Jobb lesz elhúzódnunk, mint a G8-ak?

Lokodi Imre

Láttak például sziszegő ásványvizes palackot asztalra kitéve, amiből egyszeri csavarintásra buborékok szálltak fel.

Lokodi Imre

Egyébként is, mint tudjuk, a szegénység felszámolása az egyik fő célja a lisszaboni stratégia néven is ismert növekedési és munkahely-teremtési tervnek, amelyet a tagállamok alig tíz esztendeje, 2000-ben fogadtak el. Ezek után már mit számít tovább éhezni egy kerek évtizedet! A várakozások szerint az európai év elősegíti majd, hogy a szegénység elleni küzdelem továbbra is kiemelt cél maradjon és a tervek valóra válhassanak. És akkor majd feláll valaki, és azt mondja, tíz év múlva ugyanígy, ugyanitt drága barátaim.

A szegények eljönnek, a híd alatt visszahajolnak a patakba, talajvizet habzsolnak. Elmesélik egymásnak, mit láttak az Unióban. Mondani fogják, hogy láttak például sziszegő ásványvizes palackot asztalra kitéve, amiből egyszeri csavarintásra buborékok szálltak fel.

Még el lesz mesélve sok minden a nagypapáról, a jól öltözött, illatos, választékos, frissen borotvált, jó fogú és farkaslévagyú nagypapáról. Arra is fognak emlékezni a szegények, hogy a ropit is mind a nagypapa zabálta fel. Mert az egybegyűlteknek foguk sincs. Egyáltalán nem veszélyes emberek.

Röviden

Egyezés az IMF-fel

A nyugdíjtörvény és az adóügyi felelősség törvénye tartalmával kapcsolatban egyezsége jutott a Nemzetközi Valutaalap (IMF), az Európai Bizottság és a Pénzügyminisztérium – jelentette be Jeffrey Franks, az IMF küldöttségének vezetője. A két jogszabály gyakorlatba ültetésével kapcsolatban ma hozzák nyilvánosságra a részleteket.

Csúcson a gázfogyasztás

Kétmillió köbméterrel, tizenkét millióra növelte a napi gázimportját Románia Oroszországból – számolt be róla a *Mediafax*. „Jobban állunk, mint hétfőn, de mára és holnapra (tegnapra és ma – a szerk.) még igényeltük a Gazpromtól a kiegészítést, hogy ne adódhassanak problémák az ellátásban” – mondta Tudor Șerban, a Gazdasági Minisztérium államtitkára.

Tarthatatlan infláció

Az inflációs cél rövid távú tartásánál sokkal fontosabb hosszabb távon, stabilan megátolni a pénzromlást – jelentette ki Mugur

Isărescu, a Román Nemzeti Bank kormányzója (*képünkön*). Az inflációs cél idén sem fog a jegybank által megadott 3,5 százalékos értéken maradni – jelezték előre a *Mediafax* szerint az ING Bank elemzői.

Szabad az Imatex

Kikerült a privatizáció utáni megfigyelés alól a marosvásárhelyi Imatex, miután végrehajtotta az állami támogatás fejében vállalt átszervezéseket – közölte a *Mediafax*. A vállalat összesen 5,3 millió lej segítségével részesült a központi költségvetésből olyan formában, hogy az új tulajdonosnak nem kellett kifizetni az örökölt adósságokat.

Brit növekedés

Véget ért a recesszió Nagy-Britanniában: a gazdaság teljesítménye minimális ütemben ugyan, de már növekedett az utolsó negyedévben – közölte a brit statisztikai hivatalra hivatkozva az *MTI*. A hazai össztermék (GDP) 2009 negyedik negyedében 0,1 százalékkal haladta meg az előző három havit; 2008 azonos időszakával összehasonlítva 3,2 százalékkal csökkent.

A pillepalacktól a bíróságig

Borbély László: előnyösebben is szerződhetett volna az állam Verespatak ügyében

„Nem vagyok meggyőződve arról, hogy az állam a legjobb szerződést kötötte” – mondta az Új Magyar Szónak adott interjúban a verespataki aranykitermeléssel kapcsolatban Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter, aki többek között egy pillepalackprojekt indítását is tervezi. Ha az Azomureș nem hajlandó csökkenteni az ammóniaszennyezést, törvényszékre vinné a kérdést.

Nagy Vajda Zsuzsa

► **Pozitívan fogadta a sajtó az ötletét a pillepalackok hasznosításával kapcsolatban. Igaz-e, hogy csak egy cég van Romániában, amely ezt a tevékenységet folytatja?**

– Lehet igaz, amit a magyarokról mondanak az ügyességükkel kapcsolatban, ez a gépezet is magyar feltalálótól származik. A minisztériumot egy vállalkozó kereste meg, feltehetően többen is jelen vannak a területen, majd a versenyzetési eljárásán kiderül.

► **Egy olyan szerkezetről lenne szó, amely a pillepalackokat megolvastja és összepréseli. Milyen módon támogatja ezt a minisztérium és mennyibe kerül?**

– A gépezet egy kávéfőzőhöz hasonlít. Ismerünk olyan példát, amikor az állam azokat a bevásárlóközpontokat támogatja, amelyek kihelyeznek ilyen szerkezetet, s a vásárló egy utalvánnyal házon belül elkölteti a visszanyert összeget. Továbbá a fogyasztót is érdekeltté kell tenni valamilyen módon abban, hogy gyűjtse a termékeket. Egy szerkezet negyven-nyvenöt euróba kerülne, ösztönözni lehetne azt, hogy a háztartásokban is elterjedjen. A műanyagdarabcskák postán érkeznek meg az újrahasznosítás helyszínére. Egyelőre még csak az előkészítés fázisában áll a projekt, az életbeléptetés hosszabb időt vesz igénybe.

► **A zöld szervezetek és hangú kritikát fogalmaztak meg személyével kapcsolatban amiatt, hogy találkozott a verespataki aranykitermelésre váró vállalat vezetőivel. Nemsokára egyeztet a civilekkel. Hogyan fogja megvédeni magát?**

– Nem szeretem az ilyen heves nyilatkozatokat, főleg hogy szóba sem álltak velem, mielőtt megfogalmazták a kifogásaikat. A Gold Corporation képviselőivel az ő kérésükre találkoztam, egy protokolláris esemény volt. Ugyanakkor többször elmondtam, nyitott vagyok a zöldek álláspontjának meghallgatására.

► **S mi a véleménye arról a kifogásokról, hogy a kitermelés miatt a város gyakorlatilag megszűnne létezni, és négy hegy eltűnne?**

– Vitathatatlan, hogy a várost meg kellene menteni, de sajnos jelen pillanatban nem tehetünk semmit, ugyanis a házak 85 százalékát már eladták, az emberek elköltöztek onnan. A cégnek konkrét tervei vannak a központi rész megőrzésére, a környéken pedig már korábban is folytattak külszíni fejtést. De amíg nincs politikai döntés, cian alapján nem lehet dolgozni, a városrendészeti engedélyt semmisnek nyilvánította a törvényszék, nélküle a befektetők nem mehetnek tovább.

► **Mivel foglalkozik majd a bizottság, amelyet Verespatak kapcsán hívtak életre?**

– Az volt a célom, hogy a minisztérium azon szakemberei, akik véleményezik ezt a tervet, ne párhuzamosan, hanem együtt, rendszeresen, követhetően dolgozzanak.

► **Lehetségesnek tartja azt a feltételezést, hogy tőkeemelések útján a befektető társaság fokozatosan kiszorítsa az államot a tulajdoni részesedésből, s gyakorlatilag a nullára essen részesedése a nyereségből?**

– Nem vagyok meggyőződve arról, hogy az állam a legjobb szerződést kötötte. Több előnytelen privatizációs megállapodásra is sor került korábban, a Petrom példája ezt jól mutatja. Az államnak nem lett volna szabad kiengednie a kezéből a projektet, a koncessziós szerződésbe bele kellett volna venni, hogy továbbra is beleszólása maradjon a döntésekbe.

► **Polgármesterjelöltként szerepelt a programjában a marosvásárhelyi Azomureș szennyezésének csökkentése. Miniszterként többet tehet az ügy érdekében?**

– Marosvásárhelyi állampolgárként azt mondom, hogy még hat évig nem szennyezhet ilyen mértékben a kombinát. Három hét múlva találkozom a vegyipari társaság tulajdonosával, az ammónia-kibocsátás csökkentése lenne a cél, a lehető leg hamarabb. Felületesen adták ki a szebeni és vásárhelyi ügynökségek három évvel ezelőtti az integrált környezetvédelmi engedélyt a vállalatnak. Megengedték, hogy a nagy beruházások a környezet érdekében 2014-2015-ben valósuljanak meg. Az üzenetem világos: vagy csökkenti a cég az ammónia-szennyezést vagy drasztikus intézkedéseket fogantatunk.

► **Hétvégén elindult a szén-dioxid-kereskedés a szebeni tőzsdén, s így nem csak Londonban, hanem Romániában is értékesítik az ország kvótáit. Mekkora bevételre számít ebből a kormány idén?**

– A szén-dioxid-kvóták kereskedelmével kapcsolatban: mint ismeretes vannak bizonyos szén-dioxid egységek, amelyeket 1,2 milliárd euró értékben adhat el Románia, ám az eljárás késlekedik. A folyamat késleltetésének oka az, hogy a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium tárgyalni kíván az egységek eladásával kapcsolatban, de a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium felgyorsítaná a folyamatot.

► **Végül melyik minisztérium lesz a gazdája a területnek?**

– Már kétszer tárgyaltam a gazdasági miniszterrel erről. Nekem az az álláspontom, hogy nem a szennyező kezébe kellene tenni a környezet védelmét – ha az iparra gondolunk – ez esetben a káros tevékenységek gazdája maga a Gazdasági Minisztérium.

Fotó: Mihály László/Archív

Sem prémium, sem béremelés

Folytatás az 1. oldalról

A miniszter tájékoztatása szerint a sürgősségi kormányrendelettel valamilyen közalkalmazottat „elhelyeznek” az egységes bértábláról szóló törvényben rögzített rácsban, a 2009 végi szolgálati ideje és szakképzettsége függvényében. Šeitan hangsúlyozta: a jogszabály nem írja felül a tavaly kötött, és még érvényben lévő kollektív munkaszerződéseket. „Így a kollektív munkaszerződésben foglalt pótlékok és juttatások a szerződés lejártáig járnak a közalkalmazottaknak” – mondta a tárcavezető. Elismerte azonban, hogy nem mindenütt lesz elegendő pénz a pótlékok és

juttatások kifizetésére. „A közintézmények bércere korlátozott. Így a kollektív munkaszerződések lejártáig az intézményvezetők arra kényszerülhetnek, hogy elbocsássanak közalkalmazottakat vagy újratárgyalják

a fizetésüket” – helyezte kilátásba a miniszter.

Hozzátette: az új egyéni és kollektív munkaszerződésekben rögzített fizetéseknek már a bértábláról szóló törvényhez kell igazodniuk. ◀

Közvitan az egységes nyugdíjtörvény

Társadalombiztosítási hozzájárulás kifizetésére kötelezi az egységes nyugdíjtörvény bizonyos kategóriákhoz tartozó munkavállalókat, akik egy évben négy bruttó átlagbérnél nagyobb jövedelemhez jutnak, s akik eddig mentesültek az adó kifizetése alól. A jogszabály tervezetét tegnap bocsátotta közvitára a Munkaügyi Minisztérium. A rendelkezés a magáncégek tulajdonosaira, cégvezetőkre, egyéni vállalkozókra, részvényesekre, nemzetközi intézmények alkalmazottaira, szabadúszókra, a kizárólag szerzői jogokból származó jövedelmekből élőkre vonatkozik. A jogszabály továbbra is mentesíti az adó kifizetése alól azokat, akik munkakönyves alkalmazásban is állnak, tehát fizetnek társadalombiztosítási hozzájárulást.

Sötét adósságfelhők

ÜMSZ

► Pénzügyi szempontból a 2013-as év ígérkezik a legkritikusabbnak Románia számára, amikor az államnak 5,2 milliárd eurót kell elővarázsolnia a Nemzetközi Valutaalaptól kapott hitel felsztására. Az összeg – amennyiben a fizetési menetrendet tartják – a költségvetési bevételek tíz százalékát tenné ki a szóban forgó évben, amikor 53-56 milliárd euróval számol az állam. A május óta felvett öt és fél milliárd euró hitelért Bukarest eddig már százegymillió euró kamatot fizetett a jegybank adatai szerint. „En nem aggódnék a törlesztési ütemterv miatt. Egy viszonylag alacsony eladósodottságú országról beszélünk a bruttó

hazai termékhez (GDP) képest. Az eurózónában az átlagérték nyolcvan százalék felett van a GDP-hez képest, miközben Románia szintje harminc százalék alatt áll” – nyilatkozta a *Ziarul Financiar*nak Ionuț Dumitru, a Raiffeisen Bank vezető közgazdásza.

Az előrejelzési intézet szerint 2013-ban a GDP értéke 162 milliárd euróra emelkedik a jelenlegi 117 milliárdról. „Az igazi probléma az, hogy az adósságok túl gyorsan nőnek” – mutatott rá Dumitru. Az IMF-től kapott pénzek tavaly a valutatartalékokat gyarapították, de a nemzetközi pénzügyi rendhagyó módon megengedte az országnak, hogy finanszírozza belőle az államháztartási hiányt. ◀

Háziorvosok csődközelben

Kovács Zsolt

► Összeomolhat a háziorvosi rendszer, ha nem gondolja újra a működtetését a szak tárca – állítják a háziorvosok. Cseke Attila egészségügyi miniszter szerint az Egészségügyi Alaptól aránytalanul kevés pénz jut a háziorvosokhoz, átszervezéssel növelni lehetne az ellátó rendszer hatékonyságát. Több pénzért azonban több és jobb szolgáltatást vár a szak tárca. Minisztériumi információink szerint a jövőben jelentős változást hozhat, ha a háziorvosokat nem a listájukra feliratkozott betegek után finanszírozzák, hanem az ellátott esetszámok szerint. Cseke azt is szeretné elérni, hogy a jövőben a sürgősségi ellátás terheit a háziorvosok csökkentsék: csak az forduljon az ügyelethez, aki tényleg kórházi ellátásra szorul. Akit otthon vagy rendelőjében el tud látni az orvosa, se a mentőszolgálat, se a kórházak számláját ne terhelje.

Olcso a háziorvos

Seres Lucia, a Kovászna megyei Háziorvosok Egyesületének elnöke lapunknak elmondta, bár valóban nagy a baj, az átszervezést csak óvatosan lehet végrehajtani. A legnagyobb gon-

A változtatás negatívuma lehet, hogy egyre több képzett beteg, ál-beavatkozás kerülhet finanszírozásra

dot a szakértő szerint az okozza, hogy tavaly 40 százalékkal csökkent a háziorvosok finanszírozására fordítható pénzalap. Ez pedig azt jelenti, hogy nagyon sok rendelón csőd szélére került. „A reform első lépése az kell legyen – tette hozzá Seres Lucia –, hogy több pénzt kapunk. Ha a miniszternek az az elvárása, hogy javuljon az ellátás minősége, és a beteg valóban az egészségügyi rendszer főszereplőjévé váljon, akkor fejlesztésre, eszközbeszerzésre van szükség”. Az általunk megkérdezett háziorvosok jelentős része úgy

gondolja: az utóbbi években pont befektetésre jutott kevés pénz. Azzal azonban az egyesületi elnök is egyetért, hogy a sürgősségi ellátáson nagy a teher, a háziorvosok számos feladatot átvállalhatnak a kórházaktól. „Az esetek 80 százalékában mi is el tudjuk látni azokat a problémákat, amelyekkel az emberek a sürgősségi ügyelethez fordulnak. A háziorvos a legolcsóbb segítség: nem kell sem mentőt hívni, sem kórházi ágyat biztosítani a betegnek, nincs kórházi személynézeti és ellátási költség” – tette hozzá a szakértő.

Ál-beavatkozás, valós pénz

A tervezett változtatások közül a központilag szabályozott fizetések és az esetszám szerinti finanszírozás ötlete váltotta ki a legnagyobb ellenkezést. Ferencz Ágnes háziorvos úgy véli, ha valóban az ellátott esetszám szerint fizetik a jövőben az orvosokat, akkor jövedelmük jelentős részétől elesnek. Ez a megoldás azért igazságtalan – teszik hozzá az érintettek –, mert az orvos azoknak a pacienseknek is a rendelkezésére áll folyamatosan, aki éppen nem beteg. „Ésszerű a

javaslat abból a szempontból – tette hozzá Ferencz Ágnes –, hogy így eltűnhetnek a rendszerből a fiktív biztosítottak, akik a listán szerepelnek ugyan, de járulékot nem fizetnek. Ennek ellenőrzése azonban nem a háziorvos feladata, és nem is őt terheli a felelősség, ha valaki kihasználja a rendszerben lévő hiányosságokat.” A változtatás negatívuma lehet, hogy egyre több „képzett beteg”, pontosabban „ál-beavatkozás” kerülhet finanszírozásra. „Megéri majd lejelenteni, hogy ellátásra került XY beteg, és felvenni ezért a pénzt, megindul majd a gyógyászati és gyógyszerészeti spekuláció” – fogalmazta meg féltelmeket a szakember. Seres Lucia további kifogása, hogy igazságtalan központilag meghatározni a rendelők személynézeti fizetését is, ha annak fedezetét helyben kell előteremteni. „Az ideális az lenne, ha az egészségügyi alaptól a családorvosok 15 százalékot kapnának, de 1999 óta, amikor az ágazatban elkezdődött a reform, soha nem sikerült elérni ezt a szintet. Eddig a legjobb akkor volt, amikor 9 százalékot kaptunk, de tavaly például alig juttattak 5,8 százalékot a családorvosoknak az egészségügyi alaptól” – összegezte az egyesületi elnök. ◀

Tovább tombol a tél

Munkatársunktól

► Újabb nyolc ember halt meg az országban tomboló tél miatt, így a fagy halálos áldozatainak száma elérte a 31-et. Elsősorban az ország déli és keleti régióiban szedi áldozatait a hideg, de fagy-halotról számoltak be Szatmár megyében is. Iasi, Buzău és Neamț megyékben „szén-szünetet” rendeltek el több iskolában is, mert a rekordhőmérséklet miatt nem tudták biztosítani az intézmények megfelelő fűtését. Daniel Funeriu tanügyminiszter közleményben kérte az iskolaigazgatókat: mérjék fel, meg lehet-e őrizni az oktatási intézmények működőképességét a következő napokban, tekintettel arra, hogy a hét végéig nem várható számottevő felmelegedés. Pénteken zárul az idei tanév első féléve, jövő héten kerül sor az egyhetes félévközi vakációra. Mára -25 és -15 Celsius-fok közötti hidegre lehet számítani. A vészhelyzetre való tekintettel több nagyfogyasztó létesítmény számára leállították a gázszállítást, hogy nagyobb mennyiségű fűtőanyagot lehessen biztosítani a lakosság számára. Azokban az üzemekben, ahol megoldható, átállnak alternatív üzemanyagra. ◀

Minden napra egy kisiklás: újabb vonatbaleset Csíkbán

Incefi Tibor, Darvas Beáta

► Ostromállapotot hirdetett tegnap a Román Vasúti Társaság (CFR) Hargita megyében, miután két nap leforgása alatt kétszer siklott ki ugyanazon az útszakaszon egy szerelvény. A tegnapi balesetre a déli órákban került sor: a Csíkszentdomokosról Brassó felé közlekedő 4506-os személyvonat Szentsimon határában siklott ki. A sínokról lecsúszott vasúti kocsikban – majdhogynem a „pusztában” – 80 utas vesztegelt.

Nem kockáztattak

A nyílt pályán veszteglő szerelvényhez azonnal autóbust küldött a vasúttársaság brassói központja, így az utasoknak nem kellett sokat várakozniuk a rendkívüli hidegben. Alina Ciobotariu a Hargita megyei sürgősségi szolgálat szóvivője lapunknak elmondta: a baleset következtében senki sem került közvetlen veszélybe, a CFR mindenkit gyorsan célhoz juttatott. A sietség indokolt volt, tegnap hajnalban ugyanis Suceava közelében vesztegelt hasonló körülmények között egy szerelvény, és a kihúlt kocsiban rekedt utasok helyzete válságosra fordult. Bár a helybeli mentőszolgálat segítségükre sietett, túl későn érkeztek a helyszínre: töb-

beknek oly mértékben csökkent a testhőmérséklete, hogy kórházi ellátásra szorultak. A Hargita megyei baleset helyszínén tartózkodó vasúti alkalmazottak több órán keresztül dolgoztak a kisiklott vagonok visszaemelésén. A megrongálódott szerelvényt csak több mint három órás megfeszített munkával tudták helyreállítani. Mivel néhány kilométerrel arrébb, Málnáson tegnap ugyanilyen körülmények között ért baleset egy szerelvényt, ezért a tegnapi szerencsétlenség körülményeit a sajtó fokozott figyelemmel követte: több tévéstáb is a helyszínre vonult. Arra a kérdésre azonban, hogy miért lépett fel ugyanott, ugyanaz a hiba, kétszer egymás után a CFR illetékesei lapzártánkig nem válaszoltak.

Csendrendelet

A helyszínen tartózkodó munkások rendkívül gyorsan és feszülten dolgoztak a hiba elhárításán. „Értse meg – mondta az ÚMSZ-nek egy pályamunkás – senki sem nyilatkozhat addig, amíg a brassói felügyelet erre külön engedélyt nem ad.” Az átfagyott munkások a többórás munka szüneteiben az ott veszteglő vasúti kocsikban kerestek menedéket, de a sajtó elől következetesen elzár-

kóztak. Adrian Vlaicu a CFR marketingigazgatója az első balesettel kapcsolatban úgy fogalmazott: a rendkívüli időjárás okozhat ilyen jellegű baleseteket, a vasútvonalak állapotát ezen az útszakaszon szakszerűen ellenőrzették, a szerencsétlenséget nem emberi mulasztás okozta. Adrian Vlaicu nyilatkozatának ellentmondanak a közlekedési minisztérium adatai, miszerint a hazai vasutak technikai állapota rendkívül rossz. A meglévő 20 385 kilométer hosszúságú vasúthálózat 38 százaléka, mintegy 5148 km sürgős felújítást igényel. A különösen veszélyesnek minősített útszakaszok száma ezer fölött van, ebből 119 fővonalon található, itt csak sebességkorlátozással közlekedhetnek a vonatok. A tavalyi évet rekordévként tartották számon a vasúti balesetek szempontjából. Szeptember 21-én például három baleset következett be egyetlen nap leforgása alatt. A három szerencsétlenségből egyet gépkocsi okozott, kettőt viszont technikai okok miatt következett be. Azt azonban, hogy a Kolozsbós és a Craiova határában kisiklott szerelvények balesetét mi okozta még mindig nem tudni. A vizsgálat jelenleg is tart, és a szentsimoni esethez hasonlóan a CFR ezekben az ügyekben is hallgat. ◀

HIRDETÉS

Szakterületén világszerte keres romániai képviselőt a fiatal, vállalkozókedvű

állatorvost, állattenyésztési szakmérnököt

Feladatkör:

- amerikai, esücsminőségű szarvasmarha-genetika forgalmazása
- szaporodásbiológiai kezelések, ultrahangos vemhességdiagnosztika
- szarvasmarha tenyésztés- és vágoállat kereskedelem
- embrióátültetés, hormonszinkronizációs programok
- tenyésztési munka, szaktanácsadás

Ajánlat:

- nagyfokú önállóságot biztosító munkakör
- magas szakmai színvonalú csapatban való működés
- korszerű technikai felszereltség
- folyamatos hazai és külföldi képzés
- kiemelten magas, teljesítményfüggő javadalmazás

Feltételek:

- állatorvosi vagy állattenyésztési szakmérnöki vagy ugrármérnöki végzettség
- kitűnő kommunikációs készség
- csapatmunka
- felsőfokú magyar, román és legalább középfokú angol nyelvismeret
- B kategóriájú jogosítvány
- nyitottság az utazásra bel- és külföldön egyaránt
- számítógépes ismeretek (MS Office, internet)

Felny:

- értékesítési tapasztalat
- külföldi (elsősorban amerikai) munkatapasztalatok

Az érdeklődők önéletrajzaikat 2010 Február 15-ig várjuk az alábbi címre:

Schöntal Schul Impex SRI
RO-410017 Nagyvárad, Roman Ciorogariu u. 1 szám, 7-es lakrész, Bihar megye
Fax: 0259 437 956, e-mail: schontalschul@yahoo.com Csak az interjúra kiválasztott személyeket értesítjük.

Röviden

Schumannra emlékeznek

Robert Schumann német romantikus zeneköltő születésnapja 200. évfordulójának alkalmából ad koncertet január 28-án csütörtökön 19 órától a Nagyvárad Állami Filharmónia. Ezzel a hangversennyel nyitja meg az intézmény az úgynevezett „Schumann-évet”. Műsoron R. Schumann szerzeménye, a *III., Esz-dúr szimfónia, op. 97 (Rajnai)*, valamint Franz Schubert utolsó, *IX. szimfóniája*. A meghívott karmester a nagyváradiak által már jól ismert magyarországi dirigens, Ligeti András.

Demény Péter lesz a „törzs”-vendég

A nagyvárad *Várad* folyóirat Törzsasztal sorozatának pénteki vendége 18 órától Demény Péter Kolozsváron született és élő író, költő, szerkesztő lesz. A *Menyét lábnyoma*, a *Visszaforgatás* című regény és az *Agóbágo naplója*, gyermekverseket tartalmazó írások szerzőjével az Ady Endre Líceum könyvtárában találkozhatnak az érdeklődők.

Megvan a bíboros sírja

K. Gy.

Megtalálták Pázmány Péter (1570–1637) nagyvárad születésű jezsuita hit-tudós, bíboros, esztergomi érsek sírját és földi maradványait a pozsonyi Szent Márton-dómban – jelentette be a Szlovák Püspöki Konferencia sajtóosztálya. A jelentős felfedezés részleteiről többet azonban csak a teljes régészeti vizsgálat befejezését követően, alapos szakvizsgálatok és kiértékelések után árulnak el. A magyar hitélet kiemelkedő alakjának nyughelyére két méterrel a föld alatt, a pozsonyi Szent Márton-dóm szentélye alatt bukkantak rá, ahol tavaly kezdődtek meg az ásások. „Dokumentumok kutatása alapján, főképp Knausz Nándor közlése alapján kezdtük keresni a sírt. Együttműködve az archeológusokkal georadarral és magnetométerrel felmértük, hogy a pozsonyi szentély alatt mi található. Majd megtaláltuk azt a helyet, ahol Pázmány Péter sírja van” – magyarázta Halkó József egyháztörténész, a feltárás koordinátora. Pázmány Péter a 17. századi magyar katolikus megújulás legnagyobb alakja volt. Nagyváradon, protestáns köznemesi családban született, de fiatal korában áttért a katolikus hitre, majd nemsokára belépett a jezsuita rendbe. Bécsben és Rómában tanult, később Forgách Ferenc esztergomi érsek vette pártfogásába. Pázmány Nagyszombatban 1635-ben egyetemet, Bécsben papnevelő intézetet, Pozsonyban jezsuita kollégiumot alapított. ◀

Újra talapzatán áll Lenin szobra

Fleischer Hilda

Kizárólag romlandó vagy újrahasználatos anyagokból, polisztiirémből, illetve rizsszemekből készítette el és állította vissza eredeti helyére tegnap a Szovjetunió Kommunista Pártja egykori főtitkára, Vlagyimir Iljics Lenin egész alakos szobrát egy bukaresti képzőművész. Mint Ioana Ciocan elmondta, jövőbeli tervei között egy, a kommunizmus jeles személyiségeinek szobrai összegyűjtő múzeum megalapítása is szerepel. A képzőművész kifejtette, a szobrot saját képmására, női arcvonásokkal készítette el. „Lenin szobra harminc éven keresztül állt itt a jelenlegi Szabad Sajtó téren, az *Új Magyar Szó* szerkesztőségének is helyet adó egykori Scânteia-ház előtt, amíg a kilencvenes évek elején el nem távolították. Ma, a szobor visszaállításakor sok fiatal megjegyezte, nem is tudta, hogy itt valaha egy emlékmű állt” – nyilatkozta a tegnap délelőtti átadáson a nonkonformista művész. A szobor, bár teljesen eltér az eredeti alkotástól, melyet a hatvanas években rézből készített Boris Caragea, Ciocan szerint szimbolikus értékű. ◀

Lenin „visszaállt” az egykori Scânteia-ház elé

A szerző felvétele

Széchenyi-emlékévé indult

Kánya Gyöngyvér, Budapest

„Rajongói” gúnyvers Széchenyi Istvánnak, az eredeti Lánchíd szerkezetét pontosan leképező modell, hídelemek 1849-ből, fotók a németek rombolásáról – a budapesti Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeumban nyílt Hídtörténetek című tárlat az első jelentős esemény, amivel a legnagyobb magyar halálának 150. évfordulójára emlékeznek Magyarországon és a határokon túl is. Szatmárnémeti is fontosnak tartja Széchenyi személyét, így ott is megalakult az Emlékbizottság, lesz Széchenyi-vetélkedő a magyar középiskolásoknak, külön megemlékezés Széchenyiről a Szent István Körben és össze, szeptember 4-én, Kőszegre-

metén, az 1861-ben állított Széchenyi-emlékoszlopnál nagy emlékünnepe. Az idei esztendő ugyanis Széchenyi István éve, hiszen április 8-án lesz éppen százötven éve, hogy gróf Széchenyi, a politikus, író, közlekedési miniszter, a lóverseny meghonosítója, a Magyar Tudományos Akadémia alapítója, Döblingben elhunyt. A Széchenyi Tudományos Társaság ezért az egész évet – Sólyom László köztársasági elnök védnöksége alatt – Széchenyi emlékének szenteli, korszakokat átfogó gazdasági, történelmi, kulturális, tudományos és művészeti tanácskozásokat rendez, melyek vezérfonala Széchenyi István gazdag életművének mind teljesebb bemutatása, újraértelmezése. ◀

Csárdáskirálynő-újrázások

Sike Lajos

Sokadik előadás után is telt házzal játssza a szilveszterkor bemutatott *Csárdáskirálynőt* a szatmárnémeti Harag György Társulat, annak ellenére, hogy ötven lejt kell fizetni egy jegyért. A kis jövedelműek sérelmezik is, hogy ők nem élvezhetik Kálmán Imre örökzöld dal-lamait. Stier Péter, a színház ügyvezető igazgatója érdeklődésünkre elmondta, kedvezmények bevezetését tervezik, hogy mindenki tap-szolhasson Szilviának, Cecí-liá hercegnőnek és a többiek-nek. Az operettet a jövő

évadban is műsoron kíván-ják tartani. Az ötven lejes jegyár indokolt, hiszen nagy stábbal, a filharmónia szim-fonikus zenekarával játszik a társulat. Az együttes művé-szeti igazgatója, Keresztes Attila rendezte *Csárdáskirály-nőben* a pompás jelmezek is igen sok pénzbe kerültek. A társulat vezetőitől megtud-tuk, hogy a bevétel tíz száza-lékát szerzői jogdíjként kell befizetniük a zeneszerző jogutódjának. A *Csárdáski-rálynő* így sem terhel meg külön a társulat költségve-tését, nem von el pénzt más bemutatóktól, vagyis „eltart-ja önmagát”. ◀

Exhumálják Leonardo da Vincit?

Leonardo da Vinci önmaga arcvonásait örökölte meg a Mona Lisa megfestésekor – állítják itáliai művészettörténészek. Állításukat úgy kívánják bebizonyítani, hogy fölnyitják a mester feltételezett sírját.

Gyulay Zoltán

Műértők és műélvezők, hivatásosak és dilettánsok körében már régóta kering a pletyka arról, hogy mi is lehet Mona Lisa (a nőalak) és a Mona Lisa (a festmény) igazi titka. Mi rejtőzhet a különleges mosoly mögött, ki ülhetett modellt, amikor a nagy reneszánsz alkotó, Leonardo da Vinci (1452–1519) a XVI. század elején megfestette? Tudjuk, hogy ez a portré-készítés nem volt gyors folyamat: Leonardo amerre csak járt – márpedig kalandos élete során sokfelé megfordult, mielőtt a Loire mentén végleg otthonra nem talált, a Mona Lisát (más néven Giocondát) mindig magával vitte, folyamatosan javíttatott rajta, tökéletesítette. A rejtélyre megoldást Pierre La Mure is felfedezett: *The Private Life of Mona Lisa (Mona Lisa magánélete)* című könyvében, amely 1983-ban a budapesti Corvina Kiadó

gondozásában magyarul is megjelent. A Los Angelesben élt francia szerző műve nem regény, hanem dramatizált életrajz formájában mondja el a fiatalon elhunyt Lisa de'Gherardini, a későbbi

Lisa del Giocondo, Francesco del Giocondo építésmester felesége és a reneszánsz mester különleges kapcsolatának történetét.

A művészettörténészek körében mégis régóta kedvelt teória, hogy da Vinci híres festményén önmagát örökölte meg. Feltételezik ugyanis, hogy valószínűleg tartott homoszexualitása vitte rá arra, hogy önmagát nőként ábrázolja. És állításukat igazolandó, feltett szándékuk, hogy exhumálják a nagy művész földi maradványait. A

tudósok a koponyából rekonstruálnák Leonardo arcvonásait, majd összehasonlítanák a festményen látható ábrázattal. Egy alapos vizsgálat azt is kiderítette, hogy a képen ábrázolt nőnek (?) eredetileg festettek szempillát-szemöldököt, de egy balul el-sült restaurálási kísérlet során sikerült eltüntetni – márpedig állítólag a hiányzó szőr-zet is hozzájárul a mosoly rejtélyességéhez.

Da Vinci nyughelye is tisztázatlan: állítólag nem Olaszországban található,

hanem a közép-franciaországi amboise-i kastély kertjében – bár egyelőre még az is tisztázásra vár, hogy a sír valóban az itáliai reneszánsz mesternek a csontjait rejti-e. Egyes források szerint ugyanis Leonardo földi maradványainak a XVIII. század forradalmi viharai közepette nyomuk veszett. Egy másik elmélet viszont azt állítja, hogy 1874-ben átszállították őket a francia kastély kápolnájába, ahol a mai napig látható egy sírkő a művész nevével.

Az olasz kulturális örökség bizottsága már munkához is látott, és kezdeményezte a sír felnyitását. Giorgio Gruppioni antropológus reméli, hogy a projekt közelebb hozza az emberiséget Mona Lisa titkának megfejtéséhez. „Ha sikerül Leonardo koponyájára rálelnünk, akkor rekonstruálhatjuk az arcvonásait, és összevethetjük a Mona Lisával” – jelentette ki. Ahhoz pedig, hogy kétséget kizáróan megállapítsák, a sírban lévő csontok valóban Leonardo da Vincitől származnak-e, DNS-vizsgálatra is szükség lesz. Az összehasonlításhoz da Vinci fia jöhet szóba, akit a XVI. század végén Bolognában temettek el. A munkálatok idén nyáron kezdődhetnek el. ◀

Önarckép a Mona Lisa? Erre a kérdésre (is) keresik a választ a művészettörténészek

Vulgáris rádióreggelek

Az ultrarövid hullámú frekvencia elterjedése felerősítette az éterben zajló versenyt. A hallgatottság növelése érdekében a rádiók reggeli műsorainak beszédmódja egyre inkább a vulgáritás felé mozdul el, amit a CNA támad, a rádiósok pedig cáfolnak.

F. I.

„Részegen nőket rendítettem sokat/És gyakran látogattam az ágyukat” – ilyen és ehhez hasonló rímek jutottak az éterbe tavaly a *Radio ZU* stúdiójából. Az idézet – Mihai Eminescu verssorainak vulgáris paródiája – a költő 159. születésnapján hangzott el, s már akkor felkeltette az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) figyelmét. A testület emiatt egész évben figyelte – és büntette – a rádiók műsorait, és idén is óvatosságra intette, elsősorban a reggeli műsorok (matiné) vezetőit.

A szakma támad

Petrișor Obae médiafigyelő, a *paginamedia.ro* honlap szerkesztője szerint a beszédmódot váltó műsorvezetők az írott sajtóban sikeres bulvárjelleget igyekeznek az éterbe küldeni. „A szex mindent elad elvből kiindulva azonban elfeledik, hogy a rádióknak vannak bizonyos korlátai, melyeket nem lehet lebontani” – véli a szakember. Szerinte a műsorvezetők megpróbálják szavakba önteni a rádióból hiányzó képeket, ezzel magyarázható vulgáris nyelvezetük. Obae úgy véli, a szexuális felhang vélhetően könnyebb is a műsorvezetőknek.

Hasonló véleményen van Răsvan Popescu, az audiovizuális tanács elnöke is. „A nem bulvár témák komoly felkészülést igényelnek. Milyen többletinformációra van szükség egy pszeudo-sztárocska szilikonmelleiről szóló diskurzusban?” – fogalmazott ironikusan a *Mediafax* hírügynökségnek Popescu. Véleménye szerint a vulgáris hangnem a gazdasági válsággal is

összefüggésbe hozható, hisz a rádiók reklámbevételei 2009 márciusától drasztikusan csökkentek, ezért annak érdekében, hogy hallgatókat nyerjenek, degradálták a matinékat. Szász Attila CNA-tag az ÜMSZ-nek elmondta, hogy a helyzet még nem annyira vészes, mint máshol, viszont az audiovizuális tanács nem engedheti meg azt, hogy ne lépjen fel. „Érthető, hogy a konkurenciális harc megnyerése érdekében a rádióknak mindent be kell vetni, de van egy érzékeny határ, amit nem szabad átlépni. A jelenség azért is veszélyes, mert a kiskorúak védelmére vonatkozó törvényeket sérti” – fogalmazott lapunknak Szász.

A rádiósok háritanak

Daniel Buzdugan, a *Radio ZU* csatorna műsorvezetője az

Az Országos Audiovizuális Tanács szerint a rádiók reggeli műsorai egyre inkább bedurvulnak. A rádiósok cáfolnak

Akiknek kivágnák a nyelvét

Tavaly a *Radio ZU Morning ZU* és a *Radio 21 Fabrica DeMentă* című műsorai bizonyultak a legtermékenyebbeknek, fejenként 35 ezer lejre fizettek a CNA-nak. (Idén mindkét adó ötezer lejre már befizetett a CNA kasszájába.) Őket a *Radio Guerrilla (Guerrilla de Dimineață)* és a *Kiss FM (Cronica Cârcotașilor)* követi, akiket 17 ezer lejre taksáltak. Valamivel visszafogottabb volt a *Pro FM* és az *Europa FM*, melyeket a szándékos elszólások miatt csak öt-öt ezer lejre büntettek.

Adevărul napilapnak adott nyilatkozatában elmondta, szerinte a matiné műsorai nem nevezhetőek annyira vulgárisnak, mint ahogy a CNA-büntetésekkel kitűnik. „A vulgáritásunk nem szándékos, a konkurenciális harc hozza ki belőlünk. Kicsúszik, annak ellenére, hogy mi nem támogatjuk ezt a hangnemet” – fogalmazott Daniel Buzdugan.

Így vélekedik Nagy István, a marosvásárhelyi *Radió GaGa* ügyvezető igazgatója is. „Mi nem támogatjuk, és nem is támogathatjuk a vulgáris beszédmódot, viszont a szellemes, pajzán, a jóízű határain belül maradó vicceket igen” – nyilatkozta az ÜMSZ-nek. Ugyanakkor cáfolta a szakértők azon kijelentését, miszerint a vulgáritás összefüggne a hallgatottsá-

gi mutatók növekedésével. Nagy meglátása szerint az egész román társadalomban elharapózó vulgáritásról van szó, és nem csupán a médiumoké. „Ennek a vulgáritás-dolognak véleményem szerint van egy politikai vetülete is. A vezető politikusok sok esetben olyan beszédmódot engednek meg maguknak, hogy hozzájuk képest a matiné műsorvezetői finom lelkű ibolyák” – fogalmazott. A *Radio ZU* műsorvezetőjéhez hasonlóan Nagy István is megkérdőjelezi a CNA-fellépés jogosságát. „Amíg olyan személyiségek diktálnak, akiknek az életvitele, magatartása, hogy ne mondjak csúnyábbat, laza, addig véleményem szerint a CNA-nak nincs mit számon kérnie” – magyarázta az ügyvezető igazgató. ◀

Száz szó

Marco Materazzinak, a címvédő Inter vb-aranyérmes olasz labdarúgójának a cserepadról is sikerült balhét csinálnia. Bár a 2-0-ás győzelmet arató Inter-játékosok megérdemelnék, nem ők állnak a rivaldafényben. Materazzi ugyanis a lefújás után vadul ünnepe, egy gumiból készült álarcot rántva magára, amely a Milan tulajdonosát, Olaszország miniszterelnökét, Silvio Berlusconi ábrázolta. Integgett a drukkereknek, ölegette csapattársait, láthatólag jól érezte magát a nagy nőcsábász hírében álló politikus bőrében. A szurkolók is jól szórakoztak, a Giuseppe Meazza zengett a hahotától. Romániában nincs szükség focistára, a politikusok annyira tehetségesek, hogy segítség nélkül is neveltségesé tudják tenni magukat. A teljesség igénye nélkül gondolhatunk Bocra, Udrea-ra, Geoanára, Băsescura.

(efi)

Röviden

Pénteken lesz elnökválasztás a Magyar Televíziónál

Immár hetedszerre rugaszkodhatnak neki az elnökválasztásnak a Magyar Televízió-nál (MTV). A *Népszava* napilap információi szerint most Havasi János, Rományi Béla, Jutasi Zoltán, Vigh Zoltán, Bakó Lajos és Martinkó Károly pályáznak a pozícióra. Sorrendben az MTV hetedik elnöki pályázatának választási procedúrája kezdődik meg péntek reggel, amikor összeül a közmédiiumot felügyelő közalapítvány kuratóriumi elnöksége. A testület kétharmados szavazataránnyal állíthat jelöltet a posztra, amelyért hatan indulnak – közölte Czeglédi László kuratóriumi elnök az MTI-vel. Ha az elnökség jelöltet tud állít, akkor a nagykuratórium, ugyancsak kétharmados szavazataránnyal választ elnököt. Legutóbb 2009. szeptember 4-én zárult eredménytelenül a procedúra.

Postafiók

Matthew Arnold és a magyarok

Tisztelt Szerkesztőség! Mellékelten küldök egy cikket az Önök lapjába, és szeretném, ha minél hamarabb közölnék.

Tisztelettel, Bence Mihály

Matthew Arnoldot a három nagy viktoriánus költő egyikeként szokták emlegetni. 1822. december 24-én született Laleham-ben. (...) A vasút hiánya miatt, korábban még egyetlen angol író vagy költő sem utazhatott annyit, mint Arnold, aki így az angol irodalom utazó nagykövete lett. (...) 1857-től a költészet tanára az Oxfordi Egyetemen, ahol elsőként ezt a latin helyett angol nyelven tanítja. Iskolaellenőrként 1859-ben végigutazza Európát, hogy kivizsgálja és összehasonlítsa az európai oktatási gyakorlatokat. (...) Sokan őt tekintik az angol romantika és modernizmus közötti irodalom megteremtőjének. (...) Matthew Arnold az 1848-as Magyar Szabadságharc híve volt, majd ennek az oroszok és osztrákok általi vérbefojtása, és az ezt követő bosszú nagyon elszomorította. Ennek emlékére a következő verset írta az örökkévalóság falára:

Szonett a magyar nemzethez (1848)

Nem a spanyol hosszas haláltusája, / nem dús angol, ki görnyed, hogy kufár / partját öntözze minden aranyár, / nem franciák örült hejehujája, / a magas eget hasogassa bár, / nem is a Jenki mohó durvasága, / s nem a német szószátyár butasága / a hősi szép élet reménye már. / Magyar! Te váltsd meg az emberiséget! / Idézd föl lánctörő hősök korát, / szülessen újjá ez a holt világ! / Idézd az ősi görög hősiséget, / mely Szalamisz fokán szent lángban égett / szírtre sújtva Xerxész hajóhadát! (Kardos Pál fordítása)

EU-s díj újságíróknak

ÜMSZ

Idén is meghirdették az Európai Parlament (EP) újságíródíját, amelyre azok az újságírók pályázhatnak, akik kiemelkedő európai eseményekről tudósítottak, segítve ezzel az unió intézményeinek, illetve tevékenységének jobb megértését. Az EP 2010-ben immár harmadszor ítéli oda az elismerést. A versenyen mind az írott sajtó képviselői, mind a rádió és a televízió, valamint az internetes sajtó munkatársai részt vehetnek.

A díjat négy kategóriában osztják ki: írott sajtó, rádió, televízió, internet. A kategóriagyőztesek fejenként ötezer eurót kapnak. A díjra egyénileg vagy legfeljebb ötfős csapatokban lehet jelentkezni, olyan, az unió valamelyik hivatalos nyelvében készült cikkekkel vagy riportokkal, amelyek 2009. má-

jus 1. és 2010. március 31. között jelentek meg, illetve kerültek adásba. A versenybe újságíró-igazolvánnyal rendelkező uniós polgárok, illetve az unióban élő jelentkezők jelentkezhetnek.

A pályázatot idén harmadik alkalommal írják ki. Pályázni március 31-ig lehet, a díjat októberben adják át. A jelentkezőket két fordulóban bírálják el. A nemzeti győzteseket újságírókból álló országos zsűriki választják ki.

Az európai szintű fordulóban EP-képviselőkből és hat brüsszeli újságíróból álló zsűri dönt, az EP kommunikációért felelős alelnökének elnökletével. Tavaly az elismerést Szlankó Bálint magyar (internetes kategória), Zbigniew Plesner lengyel (rádiós produkció), Elke Sasser és Kristian Kähler (televíziós kategória) és Ines Possemeyer (nyomtatott sajtó kategória) német újságírók nyerték. ◀

Kivonul a média Haitiról

MTI

Fokozatosan kivonul Haitiról a földrengés borzalmaival a közvélemény elé táró amerikai sajtó, mivel a természeti katasztrófa már nem a vezető sztori; emiatt félő, hogy a helyreállítás nem fog kellő figyelmet kapni – írja a *The New York Times*.

„Nagyon jól tudjuk, mi fog történni egy-két héten belül, az emberek elvesztik az érdeklődésüket, már nem fogják nézni a híradásokat” – nyilatkozta a lapnak Sanjay Gupta, a *CNN* hírtelevízió egészségügyi főtudósítója, aki személyesen is közreműködött az áldozatok megmentésében. A *CNN* legnépszerűbb műsorvezetői közé tartozó Anderson Cooper, aki stábjával a tragédia után azonnal a karibi országba utazott, még egy hétig marad a helyszínen, akárcsak Gupta. A legnagyobb tévétársaságok, rádiók és lapok nagy stábokkal tudósítottak

Haitiról az utóbbi két hétben, sok stáb már január 13-án, kevesebb mint 24 órával a földmozgás után élőben közvetített a helyszínről. A Pew közvélemény-kutató intézet rámutatott: az intenzív tudósításoknak köszönhetően a közvélemény egyetlen korábbi nemzetközi katasztrófát sem kísért ekkorra figyelemmel. Az elmúlt héten az amerikaiak 60 százaléka követte a haiti eseményeket. A gyors tudósítások nyomán a közvélemény figyelme megsokszorozódott, egyben nagyobb nyomás nehezedett a kormányokra, hogy cselekedjenek – mutatott rá Bill Hemmer, a *Fox News* csatorna műsorvezetője. A *The New York Times* viszont felhívta a figyelmet: a karibi ország helyreállítása valószínűleg az eddiginél is nagyobb figyelmet kellene, hogy kapjon. Az amerikai sajtó nem vonul ki teljesen Haitiról; a *CNN* és a *The New York Times* még hónapokig jelen lesz. ◀

CSÜTÖRTÖK

2010. január 28.

A nap filmjei

DUNA Televízió, 21.00
Igazmondó játék

Alberto és Susanna az ideális páros: Susanna hírolvasó, Alberto egy szupermarket menedzsere. Gyönyörű házban laknak, boldogok, és házasodni készülnek. Barátaik Ernesto és Lea kevésbé szerencsések az életben, de szeretik egymást. Egy napon azonban kiderül hogy Ernestónak agytmurja van és csak három hónapja van hátra. Barátaik hívására hozzájuk költöznek, életük pedig fenekestül felfordul.

TV2, 22.20

Nyerj egy randit Tad Hamiltonnal!

Képzeld el, hogy találkozol mozi-bálvánnyal és a végén ő bálványoz téged! Ez történik ugyanis Rosalee Futch-csal, a sztárkultuszban élő kisvárosi lánnyal, aki nyer egy randevút a jóképű hollywoodi szívtipróval, Tad Hamiltonnal. És bár ez a Rosalee álma valóra válik, legjobb barátja, Pete számára kezdetét veszi a káosz. Mert ő az a fiú, aki reménytelenül szerelmes a lányba.

Antena 1, 20.30

Doktor zsványok

London, 1748. A csódbement James Macleanne összeakad Will Plunkett-tel, aki azt javasolja, hogy társuljanak: a költségeket Plunkett állja, Macleanne pedig elvegyül a társadalom felsőbb rétegeiben, majd együtt kirabolják őket. A terv mindkettőjüknek jól fekszik: Macleanne buzgó társasági ember és szenvedélyes szerencsejátékos, míg Plunkett egy amerikai út költségeit igyekszik előteremteni.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló, műsorism. 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Válogatás
9.45 Arcélek
10.05 Lélek Boulevard
11.30 Család-barát
12.30 Kíváncsgosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Különvélemény - Közéleti magazin
16.10 Univerzum
17.00 Bűntettek a természet ellen
18.00 Zorro (am. kalandfilmsor.)
18.30 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó, Időjárás-jelentés
19.35 Mese
20.00 Külvárosi rendőrök
21.00 Igazmondó játék (sp.-arg.-angol rom. vígjáték)
22.40 Közbeszéd - Aktuális háttér-műsor
23.00 Váltó - Gazdasági Híradó
23.15 Indexre téve (magyar ism. sor.)
0.15 Az erőszakos zsaru (japán krimi, 1989)
2.10 Vers
2.15 Himnusz
2.20 Pierre (magyar portréfilm)
2.50 Híradó - Esti (ism.)
3.45 Talpalatnyi zöld (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek, időjárás-jelentés
7.30 A vadló (ism.)
8.00 Ébresztő
9.00 Hírek, Sport, Időjárás-jelentés
9.15 Ébresztő
10.10 Szerelmes Don Juan (argentin filmsorozat)
11.15 100%-os jóállás (ism.)
12.25 Jelek
12.50 Vihar a palotában (filmsor.)
14.00 Hírek, időjárás-jelentés
14.45 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010
14.50 Szerelmek a képernyők mögött
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente - német nyelvű műsor
17.00 Közérdek (talk show)
17.55 Női kosárlabda: Municipal Targoviste - Gran Canaria
19.45 Jocker és Loto 5 /40 sorsolás
20.00 Hírek, időjárás-jelentés
21.10 Külön kiadás
22.25 A mágius szem
23.00 Doktor House (amerikai filmsorozat)
0.00 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010
0.00 Hírek

VIASAT 3

10.05 Halálbiztos diagnózis 10.55 Gyilkos sorok (sor.) 11.45 Smallville 12.30 Jóbarátok 13.25 A nagy házalakítás 14.15 Meztelenül is szép vagyok! 15.10 Nyomtalanul 16.00 Nyomtalanul 16.50 Miami helyszínelők 17.35 Jóbarátok 18.05 Jóbarátok 18.35 A nagy házalakítás 19.20 Meztelenül is szép vagyok! 21.30 Miami helyszínelők 23.10 New York-i helyszínelők

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Úditó (ism.)
10.55 Nappali
13.01 Híradó délből
13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar tévéfilm sor.)
14.35 Rondó
15.30 Ez történt Ma reggel (ism.)
Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután
18.35 McLeod lányai (ausztrál kalandfilm sorozat)
19.20 A palota ékköve (dél-ke. tévéfilm sorozat)
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Montalbano felügyelő (olasz krimisorozat)
22.00 Az Este - Csütörtök
22.30 Hajónapló (magyar filmsor., 2009)
23.40 Hírek - Időjárás-jelentés
23.45 Teadélután
0.35 Nappali (ism.)
2.40 Prizma
2.55 Teadélutánok Greguss Pállal

TVR 2

6.15 Teleshopping
7.00 Szépségközpont (sor.)
8.00 Csodák (filmsor., ism.)
8.30 Sikerkép
9.05 Divathírek
10.10 Szórakoztató műsor
11.30 Hírek, Sport, Időjárás-jelentés
12.00 Berlin, Berlin (sor., ism.)
12.30 Hírek, Sport, Időjárás
12.45 Elisa (sor.)
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európába
16.00 Szépségközpont (sor.)
17.00 Elisa (sor.)
18.00 Euronews
18.10 Berlin, Berlin (filmsor.)
18.40 Csodák (filmsor.)
19.20 A legszebb nyár (amerikai filmdráma, 2001)
21.00 Sikerkép
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek, Sport
23.10 Darkly Noon (angol-német-belga thriller, 1995)
0.55 Bajnokok
1.30 Élni tudni kell (amerikai filmdráma, 2000, ism.)
3.15 Lehet, hogy nem tudtad

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Sport Hírek 11.05 Információ 12.05 Külön kiadás 13.00 Sport.ro Hírek 13.05 Fogadás a félelemmel 14.05 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Boxbuster: Arthur Abraham vs Simon Lajuan 17.00 Sport.ro Hírek 19.00 Információ 20.05 Fogadás a félelemmel 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV Extreme Rules 0.00 Sport.ro Hírek

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Spirski Ekran
10.25 Unser Bildschirm
10.55 Connect with English
12.05 Négyezer nap
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.29 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
15.40 Szabdalábon Erdélyben
16.10 Vizsgálat, lépj be!
16.35 Magyar retro
17.30 Pörög az élet! (auszt. tévéfilm sor.)
17.55 Sophie - a nem kívánt jegyesség
18.20 Színes városok
18.50 Ez történt ma reggel
20.35 Marci (rajzf. sorozat)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.23 Időjárás-jelentés
21.25 A Fagyos folyó lovasa
21.15 Tűzvonatban (magyar tévéfilm sor.)
23.05 Magyar retro
0.00 Záróra
0.50 Szalon, hálószoba és fürdő (am. vígjáték)
2.05 Tűzvonatban (magyar sor.)
2.55 Vezérlő fény (am. filmsor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (szórakoztató műsor, ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, időjárás-jelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 A Bounty (amerikai filmdráma, 1984, ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárás
14.00 Charlie és Én (amerikai filmdráma, 2008)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 ProTv hírek, sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárás-jelentés
20.30 Aeon Flux (amerikai akciófilm, 2005)

22.15 State és Románia (filmsor.)
23.15 ProTv hírek, sport, időjárás-jelentés
0.00 Aeon Flux (amerikai akciófilm, 2005, ism.)
2.00 ProTv hírek, sport, időjárás-jelentés
3.00 State és Románia (sor., ism.)

ACASĂ

9.00 Kaméleonok (sorozat) 10.00 Szerelmek (sorozat) 12.00 Sosem feledlek (sorozat) 14.30 Aniela (filmsorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (filmsorozat) 16.30 Átkozott paradicsom (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 A szerelem nevében (filmsor.) 19.30 Kaméleonok (filmsor.) 20.30 Aniela (filmsor.) 21.30 India (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Terra Nostra (filmsorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.10 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.15 Hívj! Játssz! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.25 A barna ruhás férfi (am. krimi)
17.20 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. filmsor.)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 A Széf - Ki viheti el a milliókat?
21.05 Fókusz - Köszölgélati magazin
21.40 Barátok közt (magyar filmsor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Esti Showder - Fábry Sándorral
0.15 Házon kívül - Heti magazin
0.55 Európai idő - EU-magazin
1.05 Budapest-Bamako 2010
1.20 Alias (am. akciófilm-sor.)
2.25 Infómánia - Multimédia magazin
2.45 Műsorszünet

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárás-jelentés
8.00 Jó reggelt Razvanal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaival
11.00 Lassie (ism.)
12.00 Sheena (sor.)
13.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
14.00 Még mindig Bruce-nak hívnak - Furfangos kungfu-mester (amerikai akció-vígjáték, 1987)
16.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
20.30 Doktor zsványok (angol kalandfilm, 1999)

22.30 Híradó, Sport, időjárás-jelentés - Andreea Berecleanu és Andrei Zaharescu
23.30 Dan Capatos szórakoztató műsora
0.45 Doktor zsványok (angol kalandfilm, 1999, ism.)
2.30 Sheena (filmsorozat, ism.)

FILM+

8.00 Az Omega kód (amerikai katasztrófa f.) 10.00 Televíziós vásárlás 13.10 Szánon nyert örökség (kalandf.) 15.05 Az agyfürkész totál kész (amerikai vígj.) 16.40 Csábítunk és védünk (amerikai vígj.) 18.40 Veszélyes kanyarok (amerikai vígj.) 20.20 A múmia legendája (thriller) 22.10 Isten haragja (amerikai thriller) 0.00 Vérszomj (kan. horror) 1.40 Memento (amerikai thriller)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hírmagazin
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.25 Teleshop
12.40 Randi Jane-nel (kan.-am. vígj.)
14.25 Kvízió - Telefonos játék
15.25 Charly, majom a családban (sor.)
16.25 Szentek kórháza (auszt. filmsor.)
17.25 Bűbájós boszorkák (amerikai filmsorozat)
18.25 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Hal a tortán - Vendégvárosi valóságshow
21.10 Jóban Rosszban (magyar filmsor.)
22.20 Nyerj egy randit Tad Hamiltonnal! (am. rom. vígj.)
0.05 Agy-kontroll (am. tévéfilm sor.)
1.05 Tények Este - Hírműsor
1.35 A könnyek völgye (am. filmdráma)
3.05 Műsorszünet

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Kandikamera (ism.)
7.30 Viharoslymök (sor.)
8.20 Sport Florentínával (sportműsor)
8.30 Teleshopping
9.00 Kandikamera
9.30 Haláli hullák (kanadai-amerikai vígj. sorozat)
10.30 Mágikus kaland
11.30 Méhecskék
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Medium (filmsor.)
15.00 Haláli hullák (kanadai-amerikai vígjátéksorozat)
16.00 Puskapor, árulás és összeesküvés (angol minisorozat)

18.00 Hírek, sport
19.00 Fókusz Sport
19.30 A cseresznye a tortán (reality show)
20.30 Mondeni Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.30 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15 Medium (amerikai sor.)
0.15 Gyilkos számok (amerikai sor.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.)
8.00 Anyaszületet (sor.)
10.00 Menyet az anyának
12.30 Hírek 13.00 Az ajaktól a szívedig
15.00 Mondd mennyibe kerül
16.00 Tereferre Bahmuval (show)
17.00 Kissasszonyok
18.30 Hírek
19.30 Menyet anyának
20.15 Közös vakáció (kop. film, 2000)
22.15 Gyilkos cápák 3. (kop. akciófilm, 2002)
0.15 Autóstop (amerikai-kan. horror, 2006)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Befutó (ism.)
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló - A vidék magazinja
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluet (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

7.00 Amcsi motorok
8.00 Végzetes másodpercek
9.00 Hogyan készült?
10.00 Piszkos munkák - Vízvezeték-szerelő
11.00 Miami Ink - A tetoválók
12.00 X-Machines - A szupergépek
13.00 Hogyan csinálják?
14.00 Túlélés törvényei - Panama
15.00 Állítólag - Tűzoltás hanggal

16.00 Hogyan készült? - Lakatok / Hajnyírók / Facipók / Műbőr
17.00 Miami Ink - A tetoválók
18.00 Újjáépítők
19.00 Iparkodjunk - Üveg
20.00 Túlélés törvényei - Patagónia
21.00 Hogyan készült? - Rendőrelvények
22.00 Hogyan csinálják?
22.30 Halálos fogás - Hajtótörés
23.30 Amerikai favágók - Hurrikán közeleg
0.30 Miami alvilág
1.30 Bűnös vagy ártatlan?

HALLMARK

9.00 Kisvárosi gyilkosságok 11.00 Isten háta mögött (filmdráma) 13.00 McLeod lányai (sor.) 14.00 Amy-nek ítélve (filmsor.) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 Virginia és Blithe kiruccanása (filmdráma) 19.00 Amy-nek ítélve (am. filmsor.) 20.00 Nyughatatlan Jordan 21.00 A médium (krimisor.) 22.00 Szellemkép (thriller) 0.00 A szenvedély útvesztői

Január 27., szerda

Az év 5. hete, eltelt 27 nap, hátravan 338 nap

Ma **Angelika** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Angelika az angelicus latin melléknév női alakjából ered, jelentése: angyali, angyalhoz hasonló. Holnap **Károly** napja van.

drágám? Csirkét, marhát, vagy bárányt?
– Csirkét, szívem, köszö! – kiált vissza a férj.
– Te hallgass, te zsíros kenyeret kapsz! – feleli az asszony. – A kutyát kérdeztem.

Évforduló

- 1756-ban született Wolfgang Amadeus Mozart osztrák zeneszerző, karmester.
- 1945-ben a szovjet Vörös Hadsereg felszabadítja a birkenai és auschwitzi koncentrációs táborokat.
- 1973-ban az Egyesült Államok és Vietnam képviselői aláírják a békeszerződést, ezzel véget ér a Vietnami háború.

Vicc

Egy férfi a tévé előtt üldögél, mikor hallja, hogy a felesége kiabál a konyhából:
– Mit szeretnél vacsorára,

Recept

Budwig-krém

Hozzávalók: 8 kk. rizs, 8 kk. olaj, 24 szem magyoro, 2 citrom, 2 alma, 4 banán, 20 dkg olvasztott sajt
Elkészítés: A rizst és a magyoro finomra daráljuk, a citromok levét kinyomjuk. Az almákat meghámozzuk, húsukat lereszeljük, a citromlével meglocsoljuk, és összekeverjük. A banánokat meghámozzuk, és turmixoljuk. A sajtot az olajjal simára keverjük, állandóan kevergetve hozzáadjuk a banánpürét, az almát és a rizses magyoro. Az egészet sima masszává keverjük. Almagerezzel és magyoro szemekkel díszítve tálaljuk.

Gondolatjel

Visky István rovata

A nélkülözöknek sok minden hiányzik, a kapzsinak minden. Aki nélkülöz, az nap mint nap ugyanannak a dolognak a hiányába ütökzik, kikérülhetetlenül szembesülve vele. Legtöbbször azért, mert fontos és szükség lenne rá. A kapzsinak viszont nem hiányzik semmi, mindene megvan, de minduntalan megkíván dolgokat. A kapzsi a szeme

viszi bünbe, hiszen amíg nem látja, nem tud róla, addig nem is éri hiányát, mivel valójában nincs is szüksége rá. Ahogy viszont másnál meglátja, azonnal kívánni kezd és vágni kezd rá, magát boldogtalannak érezve nélküle. Ha viszont megkapta, azonnal elfelejti, mivel nem azért vágyta, mert szüksége lenne rá, hanem azért, hogy a másoknak ne legyen.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Egy régóta óhajtott vágyalmát elérni cél tudatosságával és kitartásával, így a befektetett energiája most megtérül.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Visszakaphatja a biztonságérzetét és az önbecsülése is megnő, mert szabad kezet kapott a munkájában és így több önállóságra nyílik lehetősége.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Sikereit diplomáciai érzékének is köszönheti. Most azonban nagyon figyeljen, nehogy véletlenül megbántson valakit.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Sok olyan információ birtokába jut, ami megdöbent és elgondolkodtatja. Életvitelét befolyásoló kérdésekre kaphat válaszokat

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Vannak pillanatok, amikor komolyan aggódik a jövője miatt. A kitartása és a szorgalma jelentik a legnagyobb biztonságot.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Sokat gondol a múltira, s azon kesereg, hogy soha nem térnek vissza azok az idők, viszont széppé teheti újra a napját, ha megpróbál másoknak örömet szerezni.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A felvállalt feladatok teljesítése kerül most előtérbe. Érdemes pályázatokat megfogalmaznia, beadványokat szerkesztetnie.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Társkapcsolat, szerelmi viszony foglalkoztatja és ez alapján életvitelét is átértékeli.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Fontos döntést kell hoznia jelenlegi karrierjével kapcsolatban. Most kell meghatároznia, hogy a jövőben milyen úton halad tovább.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A szerelemben sikeresnek érzi magát, mert önmagának bizonyította, hogy helyesen tudott párt választani, hiszen remekül megértik egymást.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Munkája megköveteli, hogy keményen dolgozzon. Egy fontos tárgyalás segít abban, hogy eldöntse, mi is a helyes irány, hogyan cselekedjen.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Munka terén egyre nagyobbak a követelmények, de ezt ön egy cseppet sem bánja, mert érzi, hogy megfelelő képességekkel rendelkezik ahhoz, hogy a várakozásoknak megfeleljen.

A következő napok időjárása

Csütörtök -1°C -6°C
Bukarest
Északnyugat felől erősen megnövekszik a felhőzet, nyugaton elszórta várható havazás.

Péntek 1°C -5°C
Bukarest
Marad a hideg idő, de átmenetileg felszakadozhat a felhőzet. Néhol hózápor előfordulhat.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A magasban délnyugat felől nedvesebb levegő érkezik, emiatt napközben megnövekszik a felhőzet, és főként a déli és a középső országrészben, valamint a hegyvidéki területeken várható kisebb havazás.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	felhős idő hózáporokkal	-3°C
Brassó	borongós idő havazással	-5°C
Bukarest	felhős idő hózáporokkal	-5°C
Csiksereda	felhős idő hózáporokkal	-10°C
Kolozsvár	napsütés felhőkkel	-3°C
Marosvásárhely	felhős idő hózáporokkal	-5°C
Nagyvárád	napsütés felhőkkel	-5°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel	-6°C
Temesvár	felhős idő hózáporokkal	-3°C

Hidegrekord

Horváth István

***	BURKOLÓ-ANYAG	MÉG	GYŰMÖLCS-TEREM-RAJTA	REGIS-TERED	RÉZTÁBLA A KAPU... (CRONIN)	HASÁRA SÜT A ...	CSOMAG (RÓV.)	LOPAKOD-VÁ LÉPKED	TISZTÍTÓ-SZER
CSÖKÖ-NYOS									
KERGETŐ				... VÍZ PARTOT MOS					
ORVOS-OLVASSA				BALTI NÉP			FRANCIA ARANY		
ÍZESÍTŐ FOLYADÉK						YOKO ... EZEN A MÓDON	ODACSEM-PÉSZ		
***	TÖRT-SZÁMNEV							LINE (RÓV.)	
	SZIBÉRIAI FOLYAM							ROLAND BECENEVE	
FÖLVONÓ					ERŐSEN CSIPŐ				
AZ ELSŐ NŐ				TÁSKÁBÓL ELCSEN	A SERTÉS HIMJE				
GÖRÖG BETŰ				MÓLÓ ELEJE!					
A LEMENŐ NAP VÖRÖSES VISSZFÉNYE			GÉPIESEN TANULÓ						
			A TÖBBES SZÁM JELE						

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csiksereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató:
Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandát postai) közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádióna
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei,
a ma legfrissebb hírei

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

Kolozsvári radio
www.radiocluj.ro
95,6 MHz
908, 1593 kHz
Prima Rádióna
87,9 MHz

r.a.d.i.o
88 FM